

**Program dela z vizijo razvoja
RTV Slovenija
2017 - 2020**



mag. Marko FILLI, univ. dipl. ing.

December 2016

Spoštovane programske svétnice, spoštovani programski svétniki!

Pred dvema letoma, ko sem nastopil mandat generalnega direktorja, sem si zastavil ključne cilje in projekte, ki sem jih ocenil kot izjemno pomembne za razvoj RTV Slovenija. Danes lahko rečem, da sledimo njihovem uresničevanju na različnih področjih našega delovanja. Kot dober poznavalec notranjih razmer in omejitev, tako kadrovskih kot finančnih, sem načrtoval v skladu z realnimi možnostmi in za čas trajanja celotnega štiriletnega mandata. Po znanih pravnih zapletih ob mojem imenovanju, je bil načrtovani mandat prekinjen, nekateri projekti pa upočasnjeni ali začasno opuščeni.

Večino svoje poslovne življenjske poti sem delal in ustvarjal na RTV Slovenija, vedno sem si prizadeval, da sem vse načrtovano tudi uresničil. Ob spletu okoliščin, ki so botrovale prekinitvi zaupanega mi mandata, je bil potreben osebni, tehten in kritičen razmislek. Zaradi sebe, moje družine, sodelavcev, ki me podpirajo pri mojem delu, predvsem pa zaradi celotne vodstvene ekipe, ki je zastavila svoje znanje, trud in čas v izvajanje programa, ki ste ga programski svetniki potrdili ob mojem imenovanju. Precej preprosto se je ustaviti na pol poti, mnogo težje je nadaljevati. Odločil sem se, da ponovno kandidiram za generalnega direktorja RTV Slovenija in tako, v kolikor mi bo zaupan mandat, izpeljem in dokončam načrtovano delo.

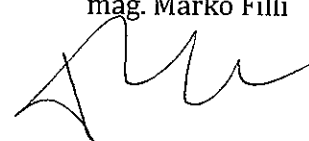
Izkušnje dozdajšnjih mandatov so priložnost, da se opravljeno delo še dodatno nadgradi in dopolni. Prednost je tudi dejstvo, da sem človek nacionalne medijske hiše in da skupaj z ostalimi člani vodstva in z zaposlenimi dobro poznamo naš zavod, se razvijamo skupaj z njim in čutimo njegovo poslanstvo. Prepričan sem, da poznamo pravo pot za doseganje najvišjega cilja: uveljavitev RTV Slovenija kot visoko kredibilne medijske ustanove, ki se ponaša z najvišjo ravni medijske profesionalnosti in skrbno goji narodno zavest ter kulturno in zgodovinsko identiteto naroda.

Že v prvi polovici novega mandata smo dosegli dva zelo pomembna cilja oz. razrešili dva problema, ki ju desetletje pred tem nihče ni rešil: ureditev razmerij do kolektivnih organizacij ter ureditev problematike pogodbenega dela v mejah, ki jih je dopuščala zakonodaja. Poleg vrhunskih programsko - produkcijskih, tudi mednarodnih projektov smo izpeljali digitalizacijo oddajniške mreže, digitalizacijo radijskih arhivov, prehod na nov format televizijske slike in na visoko ločljivost ter mnoge druge dosežke, na katere smo upravičeno ponosni. Vsa leta smo poslovali pozitivno. Postavili smo zelo ugodno izhodišče za poslovanje zavoda brez razvojnih sredstev in ta model lahko v novem mandatu dvignemo še na višjo raven.

Moje dolgoletno strokovno delo na področju medijev pa se je v letošnjem letu potrdilo tudi na ravni EBU (European Broadcasting Union), saj sem bil decembra zaradi bogatih izkušenj, ki izhajajo iz mojega desetletnega dela v vodstvu RTV Slovenija, na generalni skupščini EBU imenovan v 11-članski Izvršni odbor EBU, njen najvišji vodstveni organ. Funkcija je sicer neprofesionalna, a izjemnega pomena, tako zame osebno kot za pozicijo RTV Slovenija znotraj EBU. Funkcija tudi ni vezna na samo organizacijo, iz katere prihajam, temveč je na osebni ravni.

Po zapletenem začetku ter zahtevnih kadrovskih in poslovnih projektih, ki so zaznamovali polovico preteklega mandata, sem pripravil prenovljen program dela, ki je prilagojen novim okoliščinam zunanjega in notranjega okolja ter novi strategiji razvoja RTV Slovenija do leta 2021 ter se opredelil do izzivov, ki bodo ključni pri nadaljevanju našega dela.

mag. Marko Filli



Vsebina

1.	Opravljen delo je najboljša popotnica za naprej.....	4
2.	Program vodenja RTV Slovenija do leta 2020.....	6
2.1.	Položaj in vloga RTV Slovenija v slovenskem medijskem prostoru.....	7
2.2.	Medijska zakonodaja, ki ureja položaj zavoda.....	9
2.3.	Ključni izzivi na področju programskih, produkcijskih in poslovnih procesov.....	11
2.4.	Programska, finančna in upravljavška neodvisnost zavoda.....	13
2.5.	Organizacijska struktura RTV Slovenija.....	14
2.6.	Srednjeročni razvoj RTV Slovenija.....	15
3.	Področja delovanja.....	17
3.1.	Programske storitve.....	17
3.2.	Kadrovska strategija.....	24
3.3.	Finančno področje.....	27
3.4.	Tehnološki razvoj.....	30
3.5.	Druge aktivnosti.....	32
4.	Zaključek.....	33

1. Opravljeno delo je najboljša popotnica za naprej

S poslovno politiko v zadnjih treh letih smo dosegli, da lahko RTV Slovenija danes posluje stabilno tudi brez razvojnih sredstev. Zmanjšali smo strošek dela in amortizacije v korist programskih stroškov, z dodatnimi notranjimi kontrolami in poslovnimi odločitvami pa smo bistveno zmanjšali tveganja.

Za RTV Slovenija je bilo obdobje 2010 – 2016 zaradi nešteti negativnih okoliščin eno najbolj zahtevnih v njeni zgodovini. Izjemni dogodki so se nizali na kadrovske, tehnološke in poslovne področje, predvsem pa v družbenem okolju. Ni bilo obdobja stabilnosti, ki bi strokovne službe in poslovodstvo vsaj za krajši čas razbremenilo reševanja kočljivih nepredvidenih situacij. Kljub vsemu je zavod:

- vseh šest let posloval pozitivno,
- zagotovil zaposlitev stalnih pogodbenih sodelavcev,
- skrbel za stalen tehnološki razvoj,
- ustavil padec oz. povečal gledanost, poslušnost, predvsem pa klikanost svojih vsebin.

Konkretni rezultati mandatov 2010 – 2016 so:

- v sodelovanju s socialnimi partnerji smo dosegli rešitev za ureditev statusa večletnih pogodbenih sodelavcev,
- uredili smo pogodbeno razmerja do kolektivnih organizacij in zaprli dolgoletne spore,
- uvedli smo večopravnost in multimedialnost ter s tem racionalizirali delovne procese,
- zaostri smo nadzor, preglednost ter omejitve nad porabo finančnih sredstev po posameznih enotah,
- izračunali smo ceno minute programa – na TV že s pomočjo posebne informacijske podpore, na RA pa še s pomočjo preračunavanja v tabelah,
- s svojo poslovno politiko smo dosegli, da lahko RTV Slovenija danes posluje stabilno tudi brez razvojnih sredstev,
- s spremembo statuta RTV Slovenija smo popolnoma reorganizirali multimedijско dejavnost in s tem povečali sinergije med programi, obiskanost multimedijških vsebin pa se je v minulih dveh letih povečevala za cca. 15% letno;
- povečali smo dostopnost do radijskih in televizijskih vsebin linearno in na zahtevo, tudi z izjemno uspešno aplikacijo RTV 4D,
- z izgradnjo novih HD TV režij in nakupom HD TV reportažnih vozil smo prešli na nov format slike 16:9 in na televizijo visoke razločljivosti (HD),
- uresničili smo obsežen projekt digitalizacije radijskih arhivov in začeli digitalizacijo televizijskih in filmskih arhivov,
- zgradili smo televizijsko digitalno oddajniško mrežo (multipleks - MUX A) in izvedli prehod z analogne na digitalno platformo ter ugasnili analogne TV oddajnike,
- zgradili smo drugi multipleks, MUX C, v okviru tržne dejavnosti,
- zgradili smo digitalno radijsko omrežje DAB+ in vanj vključili naše nacionalne programe, preostali prostor pa v okviru tržne dejavnosti oddali v najem komercialnim programom,
- vzpostavili smo slišnosti radijskih programov v avtocestnih predorih,

- prvi v javnem sektorju smo pričeli izdajati e-račune za RTV prispevek,
- pridobili smo certifikat Družini prijazno podjetje,
- pridobili smo okoljski certifikat ISO 14001.

Med mnogimi vrhunskimi **programskimi projekti**, ki jih je RTV Slovenija izpeljala v tem mandatu, so bili:

- številni dobrodelni projekti in drugi vrhunski javni dogodki (Botrstvo, Stopimo skupaj, Miklavžev koncert, projekti z Rdečim križem in Karitasom, vse državne proslave in druge javne prireditve...),
- produkcija in prenosi evropskega prvenstva v košarki v Sloveniji septembra 2013,
- prenosi svetovnih in evropskih prvenstev v nogometu ter zimskih in poletnih olimpijskih iger,
- produkcija nekaterih športov zimskih olimpijskih iger Sochi 2014,
- Radio in Televizijo Slovenija smo povezali z novimi multimedijskimi storitvami,
- povečali smo dostopnost programov za invalide z znakovnim jezikom, podnapisi in avdiodeskripcijo,
- mnogi programi, oddaje in programski projekti so prejeli domače in mednarodne nagrade ter priznanja.

Ustvarili in predvajali smo še mnoge kakovostne oddaje, programske projekte, prenose, javne oddaje in prireditve v okviru vseh uredniških enot RTV Slovenija.

Mnoge aktivnosti za doseganje ciljev, ki sem si jih zastavil ob kandidaturi za generalnega direktorja leta 2010 in 2014, pa so zamenjali nujni ukrepi, ki so jih narekovale nepredvidene zunanje okoliščine, ki jih tokrat ne bom ponovno našteval, a so negativno vplivale na delovanje RTV Slovenija.

Ostali so nam tudi nedokončani projekti, ki se morajo nadaljevati v naslednjem mandatnem obdobju, saj so pomembni za dvig organizacijske in poslovne ravni zavoda ter klime med zaposlenimi. To je bila še posebej zahtevna naloga v obdobju, ko je bilo večinoma v sodnih postopkih treba reševati napake ob prehodu v nov plačni sistem iz leta 2008, nižati napačno določene plače ob prehodu v nov plačni sistem in zahtevati vračilo preveč izplačanih plač – in to ob popolni odsotnosti mehanizmov napredovanja in nagrajevanja zaposlenih ter nižanja plač in regresa zaradi varčevalnih ukrepov Vlade RS.

Ne glede na številne težave in zaplete, s katerimi sem se soočal kot generalni direktor, je moje trdno prepričanje, da je bilo glede na dosežene rezultate obdobje pod mojim vodstvom uspešno.

2. Program vodenja RTV Slovenija do leta 2020

Poslovna kondicija RTV Slovenija, ki smo jo vzpostavili med letoma 2010 in 2016, je zelo dobra osnova za uresničitev naših dolgoročnih ciljev, predvsem pa vzpostavitve poslovnega modela najvišje programske in poslovne kakovosti. Umik največjih tveganj – zgladitev sporov s kolektivnimi organizacijami in zaposlitev večine pogodbenih sodelavcev ter ponoven zapis višine RTV prispevka v ZRTVS-1 – pomeni za RTV Slovenija začetek ekonomsko stabilnega obdobja ob predpostavki, da se ne bodo spreminjala druga temeljna določila, ki zagotavljajo javno in nejavno financiranje javne službe našega zavoda.

Odgovornost odločevalcev pri vodenju RTV Slovenija je bila zame vedno ena ključnih vrednot. Organizacija smo ljudje, ki v njej delamo. Njena uspešnost je odvisna od opravljenega dela in od sprejetih odločitev. Odločevalci smo vodstveni in vodilni kadri, ki moramo biti za ta namen ustrezno usposobljeni, hkrati pa se moramo zavedati pomena in odgovornosti svojih dejanj, zato bomo razvoj vodenja v prihodnje sistemsko uredili. Znižali bomo število vodij in uvedli mandate za ta delovna mesta, učinkoviteje preverjali izvajanja navodil ter ocenjevali njihovo delo.

Vodenje RTV Slovenija bo v prihodnjih letih usmerjeno k doseganju vizije, zastavljene v Strateško operativnem načrtu RTV Slovenija 2017 – 2021: *»Radiotelevizija Slovenija bo z verodostojnostjo, ustvarjalnostjo in sodobno tehnologijo nosilka razvoja in prva izbira javnosti na področju kakovostnih medijskih vsebin in storitev.«*

Osebno menim, da je nujno trdno zasidranje poslanstva in vloge nacionalne radiotelevizije v multikulturnem slovenskem in evropskem prostoru. To pomeni, da je njeno izvorno kodo potrebno razviti na najvišjo možno raven. Rezultat bo utrditev njenega poslanstva, polno izraženega kot nepristransko, celovito in kakovostno informiranje, hitro in učinkovito obveščanje, kakovostno in sodobno izobraževanje, priprava in prilagajanje vsebin za družbene manjšine ter zadovoljevanje interesov ciljnih publik s področij kulture, glasbe, gospodarstva, znanosti, športa in razvedrila. Ob tem ne gre spregledati poslanstva v nacionalnem interesu z ohranjanjem nacionalnih identitet vseh prebivalcev Slovenije, skrbjo za zborni izreko in kulturo govora, ustvarjanjem, beleženjem in razširjanjem kulturnih vsebin, zapisovanjem aktualnega dogajanja ter raziskovanjem in predstavljanjem zgodovine.

Za vsak program, ki ga RTV Slovenija ustvarja, ali storitev, ki jo ponuja, mora obstajati jasen namen, ciljna publika, poslanstvo. Ob tem je pomembna tudi skupna odgovornost za usklajevanje vsebin med programi, ki ne smejo drug drugemu izničevati največjih naporov in uspehov. Tak pristop lahko zagotavlja kakovostno izvajanje poslanstva javne radiotelevizije brez zahajanja v individualne interese posameznikov in ohranjanje vodilnega položaja na področju medijske kulture.

Moja vizija je tudi nacionalna radiotelevizija z vlogo vodilne organizacije na področju sodobnih multimedijskih tehnologij. Korak v ospredje digitalnih tehnologij, ki je bil narejen v minulih letih, je treba ohranjati in nadgrajevati. Izkoristiti je treba vsako pot, ki lahko storitve RTV Slovenija pripelje do uporabnika. Sodobna tehnologija pa mora koristiti tudi programskim ustvarjalcem - tako, da njihovo delo olajša, jim ponudi dodatne izrazne možnosti in njihove izdelke multimedijsko distribuira med čim več uporabnikov ter jih trajno ohrani.

2.1. Položaj in vloga RTV Slovenija v slovenskem medijskem prostoru

RTV Slovenija mora biti garant kakovosti, verodostojnosti, neodvisnosti, znanja in vedenja, postaviti mora referenco. Promovirati mora visoke moralne in etične vrednote. Ustvarjati in poudarjati mora tisto, kar je družbeno pomembno in koristno. Določati mora smernice programskega in tehničnega razvoja elektronskih medijev.

Vizija, ki smo si jo zastavili, umešča RTV Slovenijo v slovenski medijski prostor kot nepogrešljiv medij, ki mu javnost zaupa zaradi njegove verodostojnosti, strokovnosti in kakovosti. Naš ugled je tudi zrcalo tehnološke odličnosti, dostopnosti, raznovrstnosti, multimedialnosti, globalnosti in sodobne organiziranosti.

Poslanstvo in naloge javnega servisa na področju medijev so bistvenega pomena za delovanje edinega javnega zavoda na tem področju in jih zato ni mogoče izvajati le na osnovi trga in njegovih mehanizmov. Najvišji strateški cilj javnega zavoda RTV Slovenija je zato programsko in finančno neodvisno in trajno zagotavljanje izpolnjevanja nalog javnega servisa na področju medijev. Ta javni servis je določen v Zakonu o RTV SLO, pomeni pa konkretizacijo nekaterih temeljnih človekovih pravic, ki so zapisane tudi v Ustavi RS in konvencijah ZN, najbolj neposredno prav pravica do svobodnega izražanja.

Medijski javni servis se tako pri nas, kot v večini evropskih držav, izvaja s pomočjo javnega financiranja v obliki RTV-prispevka, ki ga plačujejo skoraj vsa gospodinjstva v državi, razen oproščenih po zakonu. RTV-prispevek določa zakon, plačilo pa je obvezno, razen v točno določenih primerih. Odgovornost za porabo zbranih javnih sredstev je zato precej večja kot pri drugih, prostovoljnih oblikah financiranja oz. plačevanja storitev. Javni servis mora zato pri svojem delu poznati in kolikor je možno upoštevati interese plačnikov RTV-prispevka, torej javnosti. Izziv medijskega javnega servisa naj bo: s svojimi vsebinami doseči vse zainteresirane javnosti ob kakovostni javni službi – tako s splošnimi vsebinami in različnimi žanri za vse kot tudi s specializiranimi vsebinami za ciljne publike. A vselej s kakovostnimi, verodostojnimi in atraktivnimi programi hkrati. Programi brez publike namreč ne dosegaajo svojega namena.

Zavedam se, da imamo javni medijski servisi vpliv na družbo, da smo javni mediji tisti, ki se zavzemamo za družbo kot celoto in zato potrebujemo novo opredelitev našega pomena, ki bo odraz vplivnosti, moči in odgovornosti, ki jo nosimo. V okviru javne sfere sodelujemo s civilno družbo, pripravljamo posebne programe s socialno noto, obveščamo, osveščamo, informiramo, pokrivalo nacionalne dogodke, spodbujamo raznolikost, pluralizem in odprto javno razpravo, spremljamo politični razvoj države skozi volitve ter parlamentarne in druge razprave. Najnovejše raziskave EBU kažejo na to, da sta tam, kjer so javni medijski servisi močni in dobro razviti, dobro razviti tudi zdrava demokracija in svoboda medijev.

Javnost še nikoli ni imela takšnega dostopa do široke mreže visoko kvalitetnih informacij in programskih vsebin, kot jih ima danes. Ob tem pa ponujajo predvsem socialna omrežja tudi obilico nepreverjenih, pogosto povsem napačnih informacij. Zato ostajamo, ob veliki medijski konkurenci, javni mediji najpomembnejši in zaupanja vredni viri informacij. To dokazujejo tudi javne raziskave, ki družbe z bolj razvitimi javnimi medijskimi servisi uvrščajo v višjo raven demokratičnosti.

Nova tehnologija in novi poslovni modeli narekujejo pomembne spremembe, spreminjajo pa se tudi vzorci medijske potrošnje. Vse močnejši je trend globalizacije, svet postaja digitalen, priča smo demografskim spremembam in večanju moči interneta. Tam, kjer imajo javni medijski servisi večji tržni delež tudi ustvarjajo bolj kvalitetne vsebine, njihove informacije pa imajo v očeh občinstva večjo vrednost.

Kakovosten medijski javni servis zaznamujejo: verodostojnost, ugled, neodvisnost od posameznih političnih in gospodarskih interesov, prikazovanje in ustvarjanje kulture v vseh njenih oblikah, raznolikost vsebin, postavljanje in spoštovanje poklicnih standardov, spoštovanje avtohtonih narodnostnih skupnosti ter drugih manjšin za spodbujanje medsebojnega razumevanja, zagotavljanje dostopnosti programov javnega servisa na vseh platformah, tudi za uporabnike s komunikacijskimi ovirami ter vodilna vloga pri uvajanju vsebinskih in tehničnih inovacij.

Prepričan sem, da mora nadaljnji razvoj RTV Slovenija voditi v smer razvijanja in utrditve najvišjih družbenih vrednot in načel, ki bodo krepila upravičenost njenega obstoja in zaupanja vanj.

Vse to nista le položaj in vloga RTV Slovenija v slovenskem medijskem prostoru, temveč v celotni slovenski družbi.

2.2. Medijska zakonodaja, ki ureja položaj zavoda

Medijskega položaja RTV Slovenija ne opredeljujeta le Zakon o medijih ter Zakon o RTV Slovenija (ZRTVS-1), kar je pogosto, a zmotno prepričanje javnosti. Zakon o medijih je seveda ključni medijski zakon, a za razumevanje položaja RTV Slovenija je poleg navedenih dveh zakonov zelo relevanten tudi Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah (ZAVMS) ter specialni zakoni, kot so Zakon o Slovenski tiskovni agenciji (ZSTAgen) in Zakon o slovenskem filmskem centru, javni agenciji Republike Slovenije (ZSFCJA). Vsi ti splošni in specialni predpisi so sestavni del medijskega prava Republike Slovenije.

Dejstvo je, da je ključen medijski zakon, Zakon o medijih, zastarel in ne vključuje novih medijev. Drobne spremembe in dopolnitve Zakona o medijih, ki jih spremljamo v zadnjem obdobju, po mojem prepričanju niso prava rešitev, temveč medijska krpanka, ki ustvarja iz novele v novelo še večjo zmedo. Prav tako po mojem mnenju niso prava rešitev spremembe parcialnih medijskih zakonov, na primer ZRTVS-1.

Po mojem mnenju bi bilo pravilno in logično, da Ministrstvo za kulturo področje medijskega prava osveži tako, da se najprej sprejme popolnoma nov Zakon o medijih, ki bo prenovil medijsko strukturo v državi, šele posledica novega Zakona o medijih kot generalnega zakona pa bi moralo biti sprejetje povsem novega Zakona o RTV Slovenija ter po potrebi osvežitev ostalih specialnih predpisov. Zdajšnji predlogi ministrstva o spremembah Zakona o RTV Slovenija težijo predvsem k depolitizaciji zavoda, s čimer se seveda popolnoma strinjam. A najprej je treba postaviti trden medijski temelj (Zakon o medijih) in na tem graditi specialne medijske zakone. Razvoj novih medijev kar kliče po novi zakonski ureditvi, a ta ne sme biti kozmetične, temveč systemske narave. Poleg novih medijev je treba nujno izboljšati socialni status novinarjev, zvišati profesionalne novinarske standarde, uzakoniti transparentnost in preglednost nad lastništvu medijev ter neodvisnost in njihovo samoregulacijo.

Ob takšnih izhodiščih je šele mogoča krovna sprememba Zakona o RTV Slovenija. Nujne systemske rešitve, ki bi jih moral vsebovati (Vodstvo je resorno ministrstvo nanje že večkrat argumentirano opozarjalo), so:

a) Zakon o RTV Slovenija mora izhodiščno temeljiti na sedmih načelih: načelu avtonomije; novinarske in uredniške neodvisnosti; celovitega in nepristranskega obveščanja; novinarskega delovanja; tehnološke odličnosti; rednega in primernega financiranja; javnosti poslovanja.

b) vsebovati mora jasno določitev obsega javne službe ter obsega tržnih dejavnosti. Ohlapne definicije, ki omogočajo vsakršne interpretacije, ne pripomorejo k dolgoročnemu strateškemu načrtovanju medijske politike zavoda. Jasna opredelitev javne službe in obsega vsebin, ki jih mora zagotavljati RTV Slovenija, bi (med drugim) po našem mnenju postavila tudi temelje za trdno kadrovsko politiko.

c) iz zakona je treba umakniti določila o notranji organiziranosti RTV Slovenija in določila o naboru programov oz. kanalov ter zavodu omogočiti fleksibilnost in optimizacijo notranje organizacije v luči novih medijev in programske ponudbe na vseh platformah.

d) systemska ureditev RTV prispevka s samo enim zakonom, to je Zakonom o RTV Slovenija. Država se mora na vsak način izogniti ponovitvi situacije iz začetka leta 2011, ko je RTV Slovenija zaradi nespretnega sprejetja Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za

leti 2011 in 2012 (ZIPRS1112) ostala brez dela izplačila RTV prispevka ter kakršnih koli pravnih podlag za izterjavo večinskega dela prispevka v januarju 2011, s tem pa utrpela večmilijonsko škodo. Podobno je sprememba ZSFCJA, ki je v 17. členu začela veljati 1. januarja 2011, pomenila dodaten strošek za poslovanje, saj mora odtlej nacionalna radiotelevizija (izvenproračunsko) financirati slovensko filmsko produkcijo. Vsakokratna dodatna finančna obremenitev je bila v vseh teh primerih za RTV Slovenija izvršeno dejstvo. Takšno enostransko ukrepanje države onemogoča vsakršno resnejše dolgoročno strateško in poslovno načrtovanje posloводства. Še tako skrbna finančna predvidevanja namreč zamaje sprememba višine RTV prispevka in druga slabo načrtovana spreminjanja predpisov brez kakršnega koli predhodnega obvestila ali vključitve nacionalke v posvetovanja o spremembi predpisov oz. njihovih posledicah.

e) z zakonom o RTV Slovenija je treba določiti institut varuha pravic gledalcev in poslušalcev. ZRTVS-1 o tem molči. Prvi hierarhičen predpis, ki uvaja institut varuha pravic gledalcev in poslušalcev, je šele statut zavoda, kar je nepravilno.

f) z zakonom je treba določiti tudi posebnosti poklicev, ki se opravljajo izključno v medijski produkciji in za katere ni ustreznih visokošolskih programov ter v sistemu kadrovanja dovoliti priznavanje ustvarjalnega dela in izkušenj.

g) urediti je treba status premoženja RTV Slovenija. Tudi v tem primeru smo že večkrat argumentirano predstavili stališča, da bi morala biti RTV Slovenija lastnica finančnega in stvarnega premoženja, ki ga potrebuje in upravlja pri izvajanju svoje dejavnosti. Pri razpolaganju s svojim premoženjem bi bila v določenem obsegu vezana na soglasja ustanoviteljice.

h) sistem postavitve organov upravljanja in nadzora ne sme biti eksperiment s kombiniranjem smiselne uporabe Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1), konkretno v določbah, ki urejajo delniško družbo ter Zakona o zavodih, kar je kot rešitev nekajkrat nakazalo Ministrstvo za kulturo. Delniška družba je z namenom pridobivanja dobička najpomembnejša oblika kapitalskih družb po ZGD-1 z osnovnim kapitalom, razdeljenim na delnice. V nasprotju s tem pa je zavod organizacija, ki nima dobičkonosnega namena, temveč se ustanovi »za opravljanje dejavnosti vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, športa, zdravstva, socialnega varstva, otroškega varstva, invalidskega varstva, socialnega zavarovanja ali drugih dejavnosti, če cilj opravljanja dejavnosti ni pridobivanje dobička« (drugi odstavek 1. člena Zakona o zavodih). Osnovni namen RTV Slovenija je izvajanja javne službe in ne pridobivanje dobička. Zakon o zavodih določa jasna pravila tako glede poslovnega organa, kot organov zavoda, ki uresničujejo ustanoviteljske pravice države. Zato risanje vzporednic z ZGD-1, sploh pa v delu, ki se nanaša na delovanje delniške družbe, po mojem mnenju ne le, da ni smiselno, temveč je tudi nepravilno.

2.3. Ključni izzivi na področju programskih, produkcijskih in poslovnih procesov

Ob ključnih izzivih prihodnjega obdobja se moram osredotočiti na Strateško operativni načrt 2017 – 2021, ki sem ga s sodelavci pripravil v tem letu. V Strategiji razvoja RTV Slovenija smo namreč že zastavili 13 ključnih strateških ciljev. Osebo pa bi pri tem izpostavil naslednje izzive:

Izziv: Povečati ugled, zaupanje in zadovoljstvo občinstva

- Programi RTV Slovenija bodo ohranjali kakovost, strukturo in obseg, ki bodo zagotavljali izpolnjevanje njenega poslanstva in zadovoljstvo njenih uporabnikov.
- Uvajali bomo nove programe in storitve skladno z razvojnimi smernicami RTV programov, ki jih bomo verificirali pri Programskem svetu in za katera bomo lahko zagotovili finančna sredstva.
- Informacije, podane preko programov in storitev RTV Slovenija, bodo verodostojne in zanesljive. Poslušalec, gledalec ali uporabnik spletnih storitev se bo vedno lahko zanašal na informacijo, prejeta preko programov RTV Slovenija.
- Vsebine, namenjene širokemu občinstvu, bodo s svojo visoko kakovostjo in privlačnostjo tekmovala z oddajami drugih RTV medijev in se potegovala za prevladujočo poslušanost oziroma gledanost.
- Vsebine, ki niso namenjene širokemu občinstvu, bodo visoko kakovostne in skrbno pripravljene. Tukaj gledanost ne bo merilo uspešnosti. Še posebej to velja za programe, namenjene občutljivim družbenim skupinam.
- Skrb za večjo gledanost mora veljati tudi za vsebine, ki izhajajo iz poslanstva RTV Slovenija in niso komercialnega značaja, a mora RTV Slovenija s svojim prizadevanjem doseči, da jih bo spremljalo kar največ občinstva. Še posebej to velja za informativne programe.

Izziv: Vzpostaviti aktiven sistem razvoja kadrov

- Centralizirali in sistemsko uredili bomo postopke zaposlovanja rednih in honorarnih sodelavcev ter določili pogoje in kriterije za njihovo angažiranje.
- Naslednji kriterij pri zaposlovanju bo kadrovska podhranjenost posameznih služb, predvsem tehničnih produkcij, ki so zaradi starostne strukture in upokojevanja ali iz drugih razlogov ostale brez ustreznega kadra in za katere usposobljenega kadra ni možno zagotoviti na notranjem trgu dela, najmanjše zunanjih storitev pa ni racionalno niti učinkovito.
- V delo radijskih in televizijskih produkcij in drugih služb bomo še intenzivneje uvajali večopravnost, med novinarskimi vrstami pa multimedialnost.
- Organizacijsko strukturo in izvajanje delovnih procesov bomo prilagodili zahtevam, ki jih terja uvajanje sodobnih informacijskih produkcijskih sistemov in multimedialno okolje.
- Promovirali bomo vrednote medijskega javnega servisa, ki smo jih prevzeli od krovne organizacije EBU.

Izziv: Povečati integracijo produkcije vsebin

- S pomočjo sodobnih digitalnih tehnologij in računalniške produkcije bomo ohranjali najvišjo tehnično kakovost radijskih in televizijskih programov ter multimedialnih storitev, ob tem pa vzpostavljali med njimi povezave, ki bodo omogočale izmenjavo vsebin.
- Ob zaključitvi digitalizacije radijskega arhiva bomo pospešeno izvajali digitalizacijo in urejanje televizijskega arhiva.
- Zagotavljali bomo prenos radijskih in televizijskih programov ter multimedialnih vsebin v realnem času, odloženo in na zahtevo preko vseh možnih sodobnih komunikacijskih poti.
- Skrbeli bomo za tehnološko odličnost in zagotavljali, da bodo naše vsebine, programi in storitve prinašali javnosti prednosti novih avdiovizualnih in informacijskih storitev ter novih tehnologij.
- Vzpostavili bomo center integriranih informativnih programov, obenem pa dokončno uredili in razrešili prostorsko in prometno problematiko RTV Slovenija ter racionalizirali produkcijske kapacitete (več studiev, manj režij) z realizacijo projekta gradnje nadomestnega objekta na Komenskega 5.

Izziv: Optimizirati porabo v korist programskih sredstev

- S spreminjanjem organiziranosti in delovnih procesov bomo tudi v bodoče optimizirali porabo sredstev v korist programa in produkcije. Ob tem pa morata za bolj učinkovito porabo sredstev poskrbeti tudi slednja.
- Z uvajanjem odločanja na več ravneh in s tem tudi osebne odgovornosti direktorjev in vodij bomo zaostriili odnos do poslovnega izida enot in služb. Dokončali bomo proces uvedbe mandatov za ključna vodstvena delovna mesta.
- Nadaljevali bomo z uveljavljeno prakso doslednega izvajanja javnih naročil in z nadzorovanim naročanjem blaga in storitev omejevali tveganja za neracionalno porabo sredstev.
- Dokončali bomo projekt izračuna polne cene naših oddaj, tako na TV kot na Radiu, ter zagotovili jasnost in preglednost porabe javnih in drugih sredstev.
- Zagotovili bomo obseg poslovanja, ki bo omogočal ustrezno financiranje obveznosti do neodvisnih producentov in producentov kinematografskih del.

2.4. Programska, finančna in upravljavska neodvisnost zavoda

Neodvisnost pomeni tudi odgovornost - odgovornost do javnosti, ki nam zaupa upravljanje edinega javnega medijskega servisa in ki z javnimi sredstvi tudi financira njegovo delovanje. Neodvisnost si lahko zato zagotovimo le s skrbnim in profesionalnim delovanjem, transparentnostjo in najvišjimi etičnimi načeli. Predvsem pa moramo naše poslanstvo izvajati neodvisno od političnih in drugih vplivov, kar mora biti sistemsko urejeno v zakonu, predvsem pa izvajano v naših dejanjih.

Spoštovanje naše neodvisnosti si bomo zagotovili z ustvarjanjem in posredovanjem kakovostnih, vključujočih in privlačnih radijskih, televizijskih in multimedijskih vsebin, ki so kot javno dobro, ob spoštovanju avtorskih pravic, dostopne vsem gledalcem, poslušalcem in uporabnikom spletnih storitev ter zadovoljujejo tako najširšo javnost kot posebne ciljne skupine ljudi. Neodvisnost na vseh področjih našega dela zahteva odgovorno, gospodarno in pošteno delo. Ravnati moramo v skladu z najvišjimi etičnimi in družbenimi kodeksi. Kot javni zavod posebnega kulturnega pomena, pretežno financiran iz javnih sredstev, moramo krepiti zaupanje okolja z zagotavljanjem preglednosti na vseh področjih svojega delovanja.

Naša **programska neodvisnost** se mora izražati predvsem v skrbi za verodostojno in nepristransko informiranje, razširjanje kulturnih vsebin, skrbi za jezik in krepitvi nacionalne zavesti vseh prebivalcev Slovenije, širjenju pozitivnih družbenih vrednot in odgovornosti ljudi, duhovni in miselni odprtosti, strpnosti in dostojanstvu ter spodbujanju družbene odgovornosti do invalidov, manjšin, nemočnih, narodnih skupnosti in različno mislečih. Pomagati moramo pri gradnji bolj vključujoče in manj razdrobljene družbe. V luči neodvisnosti pa moramo tudi institutu varuha pravic gledalcev in poslušalcev dati večji pomen, varuhu pa omogočiti ažurno delovanje in dober stik z uporabniki naših storitev.

Financiranja v obliki obveznega RTV prispevka nam zagotavlja **finančno neodvisnost** in hkrati zastavlja odgovornost za porabo zbranih javnih sredstev. Javni servis mora pri svojem delu poznati in kolikor je možno upoštevati interese plačnikov RTV prispevka, torej celotne javnosti. Zato moramo do javnosti izkazovati dolžno spoštovanje, ki se izraža predvsem z doslednim izvajanjem javne službe v skladu z najvišjimi merili. To vključuje izvajanje kakovostnih storitev in preudarno ter transparentno trošenje pridobljenega denarja, ustvarjanje maksimalne programske vrednosti iz teh sredstev ter pestrost, kakovost in privlačnost programov. Našim uporabnikom smo dolžni nuditi vse informacije o našem delovanju. Zato moramo zagotavljati kakovostno sprotno obveščanje ter odgovore na vprašanja, kadar jih zahtevajo.

Da bi dosegli tudi **upravljavsko neodvisnost**, morajo biti pravila delovanja jasna in pregledna, tudi javno objavljena. Zavod mora skrbeti za postopke, ki bodo omogočali doseganje optimalnih rezultatov, še posebej pri iskanju razmerij med kakovostjo in ceno. Še posebej mora biti transparentna poraba javnih sredstev. Omogočena mora biti sicer fleksibilnost in prilagajanje prostoru in času, da togost plana ne izniči ustvarjalnega razmišljanja programskih in drugih sodelavcev, a kljub temu morajo biti spoštovani sprejeti in javno objavljeni programski in poslovni načrti. Organizacijska in finančna zaokroženost enot lahko pomeni večjo preglednost poslovanja in prevzemanje odgovornosti za svoje odločitve, zato se mora razvoj zavoda usmeriti v strukturo, ki mu bo omogočala določeno avtonomijo njegovih enot.

2.5. Organizacijska struktura RTV Slovenija

Organizacija smo ljudje, ki v njej delamo. Njena uspešnost je odvisna od sprejetih odločitev in od opravljenega dela. Odločevalci so večinoma vodstveni in vodilni kadri, ki morajo biti za ta namen ustrezno usposobljeni, hkrati pa se morajo zavedati pomena in odgovornosti svojih dejanj. Razvoj vodenja je bil doslej v zavodu podcenjen in ga je treba v prihodnje sistemsko urediti. Problem vodenja v zavodu je preveliko število vodij, ki jih je težko kakovostno izobraziti, izobrazbena struktura zaposlenih, ki se šele v zadnjih letih izboljšuje, pomanjkanje podajanja povratnih informacij o opravljenem delu, pomanjkanje ustrezne komunikacije med vodji in sodelavci ter pogosto neuspešno reševanje konfliktov.

Rezultate na področju organizacije in delovnih procesov nameravam doseči z visoko kakovostno in aktivno kadrovsko politiko. RTV Slovenija mora biti družba, ki vlaga v ljudi in zna prepoznati njihove sposobnosti, hkrati pa jim nuditi primerne pogoje za delo in najsodobnejša orodja za razvijanje najvišje ravni njihove ustvarjalnosti. Nove tehnologije niso same sebi namen, temveč morajo biti v funkciji ljudi, ki z njimi delajo. Poskrbeli bomo za bolj sistematično izobraževanje in usposabljanje ter mu namenili še več pozornosti. Posebno skrb bomo namenili iskanju in razvoju talentov na vseh področjih dela. Občutno več pozornosti bomo namenili tudi notranjim razmeram in odnosom med ljudmi, posebej še razmerjem med vodstvenimi kadri in zaposlenimi. Širili in spodbujali bomo vrednote javnega medijskega servisa. Kljub trenutnim omejitvam varčevalne zakonodaje, ki omejuje celo vsakršno nagrajevanje delavcev, bomo poiskali načine za spodbujanje in motiviranje.

Analizirani bodo ključni poslovni procesi, predvsem na področju priprave in produkcije programov, z namenom njihove stroškovne optimizacije, da se posamezne aktivnosti ne bodo izvajale neracionalno ali podvajale. Definirana bodo programska sredstva in sredstva, ki so neodvisna od programske produkcije (fiksni stroški). V pomoč bo izračun cene minute programa in primerjava cen sorodnih programskih zvrsti za ugotavljanje odstopanj. Na podlagi analize bodo redefinirani in optimizirani procesi in planiranje produkcije. Analizirani bodo tudi administrativni procesi in uvedene poenostavitve in pocenitve.

Redefinirali bomo pooblastila in mrežo odgovornosti. Več odgovornosti bomo prenesli na nižje nivoje vodenja in dvignili kompetence po posameznih delovnih mestih z načrtovanim izobraževanjem. Dopolnili bomo kompetenčni red, ki bo še podrobneje opredelil pristojnosti in odgovornosti vodij. Z vsemi ključnimi kadri bomo opravili individualne razgovore. Natančno bomo opredelili ukrepe v primeru neizvajanja obveznosti ter določili načine rednega internega preverjanja odgovornosti vodij.

Kot doslej bomo redno spremljali programske in poslovne rezultate posameznih uredništev in služb, za neupravičene prekoračitve porabe in pridobivanje finančnih sredstev pa bomo terjali odgovornost, tudi od programskih vodij. Dopolnjen kompetenčni model bo omogočil še večjo preglednost in jasnost o osebni in poklicni odgovornosti urednikov in vodij.

Ob novi zakonodaji pa moramo doseči, da organizacijska struktura ne bo več zapisana v zakonu, temveč v statutu. To bo omogočilo bolj temeljito reorganizacijo zavoda v smislu integriranih multimedijskih vsebin, česar sedanje zakonsko določilo o obstoju radia, TV in regionalnih centrov ne dopušča. Nova organizacija zavoda mora temeljiti na vsebinah in ne več na medijskih platformah. Prva od tovrstnih enot bo integriran informativni program.

2.6. Srednjeročni razvoj RTV Slovenija

Prisotnost javnih medijskih servisov v evropskem prostoru zagotavlja razpoložljivost in dostopnost visoko kvalitetnih in neodvisnih novic in informacij za občinstvo, hkrati pa javni medijski servisi na vseh področjih delovanja veliko prispevajo tudi k razvoju medijskega sektorja kot takega. Vedno bolj pa se vloga javnih medijskih servisov kaže tudi v smislu ohranjanja in zagotavljanja medijske svobode in pluralizma. Nacionalne Radiotelevizije so, tudi v skladu z evropsko zakonodajo, neposredno povezane z zagotavljanjem demokratičnih, socialnih in kulturnih potreb vsake družbe ter potrebo po zaščiti medijskega pluralizma. S produkcijo in predvajanjem visokega odstotka domačih programov, javni medijski servisi spodbujajo in izražajo evropsko kulturno raznolikost, raznolikost občinstva, pozornost do manjšin in balansirajo med prikazom dejstev in fikcijo.

Občinstvo se seveda vse bolj zaveda, da lahko informacije poišče na različnih medijih in platformah, vendar pa še vedno velja, da imajo pri tem javni medijski servisi zelo pomembno mesto in stopnjo zaupanja. Čeprav občinstvo v veliki meri uživa v razvoju, raznolikosti in svobodi medijskega sektorja in javne medije jemljejo kot samoumevne, pa bi v primeru porušene neodvisnosti javnih medijskih servisov bili ogroženi tako svoboda kot tudi pluralizem medijev.

Tudi na RTV Slovenija se bomo v srednjeročnem obdobju soočili z iskanjem novih poti, kako naš medij ohraniti slišen in viden, vpliven, zaupanja vreden in zaznan v času naraščajoče konkurence, internacionalizacije in razdrobljenosti. Nujno moramo razumeti, da bo naša uspešnost v veliki meri odvisna od razumevanja potreb našega občinstva. Vse več pozornosti bomo zato morali usmeriti ne le na ponudbo vsebine, temveč tudi na ponudbo drugih medijskih storitev. To za nas predstavlja velik izziv, saj zahteva spremembe v dosedanjem delovanju, predvsem pa razmišljanju, ki sega izven dosedanjih okvirov.

Že nekaj časa načrtujemo, v srednjeročnem obdobju pa bomo tudi izvedli programsko produkcijski koncept centra integriranih informativnih vsebin. Gradnja je v planu v letu 2017. Cilj vzpostavitve centra (predvidoma 2019) je povezati in povečati ponudbo informativnih programov ter organizacijsko povezati informativna središča televizije, radia in MMC v skupno programsko produkcijsko enoto s svojim direktorjem in enim ali več odgovornimi uredniki. Tako bomo izkoristili našo konkurenčno prednost in sinergije povezovanja treh ključnih nacionalnih medijev ob boljši komunikaciji med sodelavci. Sobivanje ustvarjalcev treh medijev bo povečalo ustvarjalni potencial in ponudilo večjo raznovrstnost vsebin v vseh medijih.

Prihodnosti našega javnega medija si ne predstavljam brez medijske konvergence, s katero bomo sledili cilju raznovrstnosti ponudbe, povečanju dostopnosti vsebin in zmanjšanju stroškov zaradi sinergij med doslej ločenimi uredništvi. Sodelavce bomo spodbujali k multimedijem pristopu in k prilagajanju in posredovanju že pripravljenih vsebin na različne platforme. Temu bo namenjena ustrezna IT podpora, izobraževanje in uporabnikom prijazne aplikacije za objavo vsebin.

Že v vmesnem obdobju pa bomo organizacijsko, kadrovsko in finančno okrepili področje novih medijev. Imenovali bomo strokovnega direktorja za digitalne platforme in redefinirali programsko odgovornost za nove medije. Odgovorne osebe za nove medije, ki bodo tudi vez z

MMC, bomo imenovali na radiu, televiziji in v okviru regionalnih centrov. Krepili bomo pogoje za ustvarjanje, povezovanje in sinergijo informativnih vsebin RTV Slovenija za občinstvo na spletu

Prihodnja leta bodo zaznamovana tudi z hitrim razvojem »dostopnosti. Projekt za povečanje dostopnosti programskih vsebin bo namenjen gluhim in naglušnim, slepim in slabovidnim, gibalno oviranim, osebam z motnjo branja in starejšim. Dostopnost do vsebin javnega medija je, poleg umeščanja invalidskih vsebin v programe, eden temeljnih gradnikov vključujoče družbe. Zato je naš cilj približati delež dostopnih vsebin na raven držav, kjer imajo to področje urejeno na visokem nivoju. Projekt bo omogočal bolj kakovostno spremljanje vsebin naših programov tudi uporabnikom, ki potrebujejo prilagoditve.

Ključni namen projekta je, da se osebam s posebnimi potrebami omoči sočasno in enakovredno spremljanje vsebin v smislu enake in sočasne dostopnosti z vsebinsko publiko. To pomeni, da gledalci, ki potrebujejo prilagoditve, prilagojenih vsebin ne bodo več spremljali segregirano na ločenih kanalih ali v posebnih programskih terminih.

Ob zastavljenih strateških ciljih in projektih pa osebno menim, da se mora RTV Slovenija intenzivno usmeriti k mladim uporabnikom javnega medija. Preko digitalnih platform bomo zato vzpostavili sistem približevanja mladim - pot do mladih je povezana z uporabo socialnih omrežij, sodobnih tehnologij in aplikacij ter z interaktivnostjo. Mladi ostajajo zvesti kakovostnim vsebinam, tudi bolj zahtevnim, le njihov format in pot do njih se spreminjata in prilagajata novim navadam in tehnologijam.

Vrednote in strateške cilje ter strateške projekte in druge aktivnosti, potrebne za doseganje strateških ciljev ter izvajanje poslanstva sem s sodelavci nedavno zapisal v strateško operativni načrt RTV Slovenija 2017 - 2021 z zgovornim naslovom, ki je hkrati tudi »geslo« (hashtag), #rtvslo2021. Dokument v celoti podpiram in zagovarjam, deležen pa je bil visoke podpore tudi v Programskem svetu.

3. Področja delovanja

3.1. Programske storitve

Generalni direktor ima po zakonu programske pristojnosti, a so v praksi pretežno v rokah programskih direktorjev, pomočnikov za programske vsebine programov za narodnostni skupnosti in odgovornih urednikov. Osrednje nosilke organizacije so programsko produkcijske enote (PPE). Te vključujejo tako uredniško producentske enote (UPE) kot tehnično produkcijo in druge službe, ki omogočajo izvedbo in predvajanje programov. Vodenje PPE kot celote zagotavlja medsebojno povezanost uredništev in služb ter preglednost lastnih stroškov. Zdajšnja organiziranost sicer ne zagotavlja popolnoma transparentnih podatkov o stroških posameznih programskih produktov (po stroškovnih nosilcih), saj se mnogi skupni stroški ne delijo na projekte, temveč so vodeni organizacijsko (po stroškovnih mestih). Zato smo vzpostavili informacijski sistem za izračun polne cene minute TV programa in oddaj, radijsko ceno minute programa pa izračunali na podlagi realizacije.

Radio in Televizija Slovenija sta osrednji PPE, ki vključujeta vse radijske in televizijske UPE v Ljubljani ter radijsko in televizijsko produkcijo. Ostale PPE so še Multimedijski center – MMC ter regionalna centra RC RTV Koper in RC RTV Maribor. Zaradi narave dela, tehnološke zaokroženosti ter sinergijskih učinkov smo že spojili UPE informativnega in UPE parlamentarnega programa TV Slovenija ter UPE informativnega in UPE Prvega radijskega programa. UPE MMC je bila s spremembo statuta leta 2012 že preoblikovana v Uredništvo za nove medije, programsko pa podrejena posameznim UPE TV Slovenija glede na področja, ki jih pokriva (informativni, kultura, šport, razvedrilo). Spojitev vseh uredništev informativnih vsebin bo najbolj smiselna ob dokončanju novega multimedijskega informativnega središča, ki se bo gradilo v prihodnjih letih. Ni pa ovir, da se takšna reorganizacija ne bi zgodila že prej, predvsem pa okrepilo sodelovanje med uredništvii.

Radio Slovenija

Radio ostaja najhitrejši elektronski medij, ki zaradi enostavnejše tehnologije in dobrih komunikacijskih možnosti omogoča takojšnjo objavo vsebin iz slehernega dela domovine ali tujine. Radio je tudi mobilni medij, saj je njegov sprejem omogočen med gibanjem, od poslušalca pa hkrati ne zahteva prevelike senzorične pozornosti, zgolj sluh, in dovoljuje med poslušanjem opravljanje drugih del.

Posamezni radijski programi morajo biti skrbno prilagojeni ciljni skupini poslušalcev in ponujati vsebine, ki nam jih narekuje naše poslanstvo ter vloga javnega medijskega servisa. Radijski programi Radia Slovenija in obeh regionalnih centrov to že izvajajo do določene mere, kljub temu pa vsi, razen programa Ars, stremijo k ponujanju širokega generičnega programa za čim večji krog poslušalcev. To je pristop, ki radiu na dolgi rok lahko škoduje, saj je ponudba

drugih, lokalnih in komercialnih radijskih programov vse večja in lahko se zgodi, da se nacionalni radijski programi v tem okolju »izgubijo«.

Poleg zagotavljanja programskih vsebin ima Radio tudi pomembno izobraževalno in vzgojno vlogo, še posebej na področju zagotavljanja najvišje ravni slovenskega jezika. K temu seveda ne morejo prispevati le namenske oddaje, temveč vsakodnevna pravilna uporaba jezika slehernega bralca, voditelja ali novinarja. Pri tem regionalne značilnosti, ki bogatijo slovenski jezik, niso prepovedane, da le govorci spoštujejo slovnična pravila in da ena regija ne prevladuje nad drugimi.

Radio že danes odlično razume nove medije in je prisoten na vseh platformah. Z bogato spletno ponudbo in vsebinami na socialnih omrežjih dopolnjuje in daje podobo svojim sicer izključno zvokovnim vsebinam. Tak multimedialni pristop mora gojiti tudi v prihodnje, saj mu nudi optimalno razširitev svojega dosega na področje mlajše publike, ki je danes manj pogosta poslušalka radia, a osrednja uporabnica novih medijev. To je tudi učinkovit način za pridobivanje novih poslušalcev.

Prav tako je nujno nadaljnje profiliranje radijskih programov, saj si le s tem lahko zagotovimo stabilno poslušalstvo, ki ve, zakaj posluša radijske programe:

Prvega, zaradi informativnih oddaj, novic, pogovorov, komentarjev, nasvetov in drugih zahtevnejših vsebin, ki morajo prevladovati v pretežno govornem informativnem programu, namenjenem zahtevnejšemu poslušalstvu, ki glasbo razume le kot nevsiljiv premor med pričakovanimi vsebinami,

Drugega, Val202, zaradi svoje dinamičnosti, dobre glasbe, strnjenih informacij in pogovorov ter živahnosti vsebin, tudi športa, ki morajo biti enakomerno razporejene čez dan in dovoliti neizstopajoči glasbi, da poslušalca ves čas spremlja in zabava,

Tretjega, Ars, zavoljo resne glasbe, literarnih in drugih kulturnih vsebin, namenjenih najzahtevnejšemu poslušalstvu in izvajanju ene od najpomembnejših nalog javnega servisa, zagotavljanju kulturnega osveščanja in ohranjanju nacionalne kulturne dediščine,

Koper in Maribor zaradi svojih regionalnih vsebin in specifičnosti prostora in jezika, v katerem nastajata, ter zaradi pokrivanja zamejskega prostora, ki ga je treba skozi elektronske medije združevati v enoten slovenski kulturni prostor. V Italiji npr. živi okoli 100 tisoč Slovencev, ki jim je v polpretekli zgodovini prav Radio Koper pomenil ne le stik z matično domovino, ampak jim je tudi dal besedo in glas. Pokriva celotno Primorsko ter območje, kjer živijo Slovenci v Italiji in je najbolj poslušan radio v regiji.

Radia Slovenia International, informatorja tuje javnosti v Sloveniji, ki z dobro izbiro glasbe ter vlogo informatorja in turističnega vodiča izvaja tudi naloge nacionalnega prometnega informacijskega servisa v tujih jezikih.

Digitalne platforme (internet, DAB+) omogočajo tudi oddajanje novih programov, a zanje trenutno še nimamo zakonske podlage. Val202-Šport je še vedno v poskusni obliki.

Po vzpostavitvi integrirane informativne redakcije v novem novinarskem središču v ulici Komenskega se bo del radijskih programov vključil v skupno multimedialno informativno uredništvo RTV Slovenija. Vsi pogoji za realizacijo tega načrta so že vključeni v projekt novega informativnega središča.

Televizija Slovenija

Televizija zaenkrat še ostaja, predvsem pri odraslih, osrednji elektronski medij, kar ji zagotavljata preprosta uporaba in osrednja lega v bivalnem prostoru. Še posebej to velja za osrednje informativne oddaje in vsebine v večernem času, t.i. »primetime«, predvsem pa za športne prenose. V resnici je Televizija osrednja proizvajalka avdio/video (AV) vsebin, njihovo spremljanje pa se vse bolj seli na spletne platforme, kjer si jih lahko ogledamo v živo ali pa na zahtevo v poljubnem času. V vsakem primeru imajo televizijske oziroma AV vsebine najpopolnejšo strukturo, saj združujejo besedilo, zvok in sliko in s tem nudijo največjo možno sporočilnost. S televizijo je zato tesno povezana tudi multimedialnost.

Tudi Televizija potrebuje nujno profiliranje svojih programskih kanalov in statutarno določitev njihovih urednikov. A pravo profiliranje lahko omogoči le uvedba dodatnih televizijskih programov, specializiranih ali tematskih, česar pa nam današnja zakonodaja, pa tudi finančno stanje, ne omogočata. Predvsem je smiselna ločena obravnava tistih vsebin, ki nimajo predvidljivega začetka in trajanja - predvsem sta to šport in parlamentarna dejavnost. Takšne vsebine bi morali prenašati na posebnih kanalih, ostale vsebine pa strniti v dva nacionalna programa s fiksno programsko shemo.

Današnji programi TV Slovenija za zdaj ostajajo TV SLO 1 – splošni nacionalni program s temeljnimi vsebinami vseh zvrsti, TV SLO 2 – športni prenosi in drugi generični programi, ki se časovno prilagajajo športnim prenosom ter TV SLO 3 – poseben kanal za prenose parlamentarnih sej, ki je dopolnjen s parlamentarnimi in drugimi informativnimi vsebinami. Tematskih kanalov doslej nismo mogli uvajati, a moje stališče je, da bi bili smiselni na področjih informativnih vsebin, kulture in športa.

Za informativne programe, ki so eden od pomembnejših in občutljivejših vsebinskih sklopov, ki jih dnevno ponujamo gledalcem, bo projekt izgradnje novega novinarskega središča s sodobnim TV studiem zagotovo velik izziv za prenovo in nov pristop do ustvarjanja informativnih oddaj. Informativni program nacionalne radiotelevizije je njen prepoznaven znak, njena gonila sila, ki ga je treba razviti na najvišjo možno raven kredibilnosti – in veliko dela bo potrebno opraviti ravno na spoštovanju visokih etičnih in profesionalnih standardov, ki so ravno v fazi dopolnjevanja in posodabljanja.

Osrednje novinarsko središče bo dodatna odskočna deska za posodobitev in nadgradnjo oddaj in utrjevanje takšne vizije. Glede na posebnosti pogona informativnih programov bo to programsko enoto treba izločiti iz Televizije v samostojno enoto ter ji priključiti še ostala informativna uredništva, radijsko, MMC in parlamentarni kanal ter pripadajoči del televizijske produkcije.

Na področju kulture bo treba obseg lastne produkcije uskladiti z zakonskimi zahtevami po objavljanju AV del neodvisnih producentov in upoštevati določila ZSFCJA glede financiranja slovenskih kinematografskih filmov. Čeprav izpolnjujemo kvote predvajanja neodvisnih del po Zakonu o medijih, bo na področju financiranja neodvisnih AV del treba zdajšnji obseg povečati, tako da bi povečali tudi minutažo premierno objavljenih novih AV del. Kot doslej bodo izpeljani razpisi za AV dela neodvisnih in kinematografskih producentov, vendar bodo morala zadoščati visoki kakovosti in profesionalnim kriterijem nacionalne radiotelevizije. Tu obstaja nevarnost, da kljub razpisom ne bomo mogli doseči zastavljenih ciljev, saj se lahko zgodi, da v Sloveniji sploh ne bo možno zagotoviti zadostne produkcije kakovostnih zunanjih projektov.

Športni program je najpomembnejši za ohranjanje televizije »v živo«. Športni prenosi so programska zvrst, za katero odloženo predvajanje ali predvajanje na zahtevo nista zanimiva alternativa živemu prenosu. Zato dosegajo naši programi izjemne rezultate na področju športa, seveda zahvaljujoč se izjemnim uspehom naših športnikov. Zavedamo se, da je konkurenca na slovenskem trgu povzročila dvig cen pravic za športne prenose in da se tudi nacionalna RTV v tem okolju težko giblje. Kljub dobremu trženju športnih vsebin je težko zagotoviti zadostna sredstva za vse prenose, ki bi jih želeli pokazati. Kljub temu bosta tudi v naslednjih sezonah Televizija in Radio prenašala vse pomembnejše športne dogodke, za katere smo si že zagotovili pravice. RTV Slovenija so vedno odlikovali tudi odlični športni komentatorji, tako na Radiu kot na Televiziji. Zato je treba nameniti pozornost vzgoji novih kadrov in zagotavljanju kontinuitete na tem področju.

V času globalizacije se vse bolj pojavlja potreba po regionalnih in lokalnih vsebinah. Te namreč ljudem dajejo občutek povezanosti in bližine, na ta način pa je bliže ljudem tudi RTV Slovenija kot nacionalna ustanova. Regionalni programi v Regionalnih centrih imajo več kot šestdesetletno tradicijo. Njihova vloga branika slovenskega jezika in kulture na robu našega prostora je neprecenljiva. Vedno so se zavedali svoje povezovalne vloge na stičišču različnih narodov, ki so bili v zgodovini podvrženi najtežjim preizkušnjam. Kljub spremenjenim geopolitičnim razmeram regionalni mediji ne izgubljajo svojega pomena. Nasprotno, v združeni Evropi morajo še skrbneje varovati slovensko identiteto s kakovostnim regionalnim in zamejskim programom. Pomembno vlogo igrajo regionalna uredništva tudi kot kolektivni dopisniki za vse nacionalne radijske in televizijske programe, hkrati pa izvajajo produkcijo mnogih oddaj, ki se premierno ali v ponovitvi predvajajo na nacionalnih mrežah. Ob tem pa je potrebno enakovredno obravnavati vse regije in v regionalnih oddajah, ki se objavljajo v nacionalnih programih, zagotoviti enakopravno zastopanost vseh regij.

Še eno področje zahteva posebno omembo, to so vsebine za invalide. Podnapisi in znakovni jezik za slušno prizadete ter avdiodeskripcija za slepe in slabovidne sta rešitvi, ki morata postopoma postati vsakdanja praksa za oddaje, kjer je na ta način olajšano vključevanje invalidov v socialno okolje ter kjer so te rešitve tehnično in izvedbeno mogoče. Nadaljevali bomo z redno prakso podnaslavljanja in postopoma dodajali vse več oddaj z znakovnim prevodom. Za slepe in slabovidne pa bomo realizirali projekte avdiodeskripcije in branja podnapisov z govorcem, kjer bomo preko posebnega zvočnega kanala posredovali v eter opis dogajanja v videozapisu. Korak naprej bomo glede dostopnosti naredili tudi s pomočjo hibridne TV (Hbb TV) in funkcijami, ki jih omogoča ob predvajanju osnovnega zvoka in slike na pametnih televizorjih. Vse omenjene vsebine in storitve ureja koordinator invalidskih vsebin na nivoju zavoda.

Regionalna centra RTV Koper in RTV Maribor

RTV Slovenija oddaja tudi radijske in televizijske programe za italijansko in madžarsko narodno skupnost. Ta naloga izhaja iz določil Ustave Republike Slovenije, Zakona o RTV Slovenija in Zakona o medijih. Poleg tega pravica manjšin do informiranja v materinem jeziku izhaja iz mnogih mednarodnih in bilateralnih pogodb, ki jih je podpisala in ratificirala Republika Slovenija. Zato obstoj teh programov ni vprašljiv, nadaljevati pa je treba pogovore z Vlado RS o njihovem sofinanciranju.

RTV programi za italijansko narodno skupnost imajo tudi pomembno vlogo pri kulturni izmenjavi in povezovanju narodne skupnosti z matičnim narodom ter pri informiranju, medsebojnem spoznavanju in razvoju odnosov na stičišču treh držav. Za nadaljnji in skladni razvoj programov je treba natančno opredeliti financiranje in sofinanciranje narodnostnih programov, rešiti problem sprejema signalov v sosednjih obmejnih italijanskih in hrvaških pokrajinah, s ciljem bogatitve in odpiranja informativnih in kulturnih prostorov ob meji ter jih dejavno vključiti v medijske in druge projekte, ki jih financira Evropska Unija (predvsem projekt »Čezmejne televizije«, ki ga od leta 1999 skupno ustvarjajo Regionalni RTV Center Koper - Capodistria in Deželni Sedež RAI za Furlanijo Julijsko Krajino, ter druge projekte na regionalni ravni). Treba bo še povečati programsko izmenjavo med RTV Slovenija in RAI s ciljem, da se manjšinskim programom kontinuirano zagotovijo programi oziroma oddaje posebnega pomena za ohranitev in razvoj kulturne in jezikovne identitete narodne skupnosti. Še v večji meri bo treba vključiti oddaje TV Capodistria v programske sheme Televizije in delovanje oziroma vprašanja manjšine prikazati širše v slovenskem prostoru. Na področju organizacije dela se ponuja možnost združevanja uredništev v multimedialna in odpiranje novih priložnosti za objavo vsebin v jezikovno prilagojeni aplikaciji RTV4D, ki bo v celoti delovala v italijanskem jeziku in ponujala vsebine radia in TV Capodistria v živo in na zahtevo.

Podobna načela veljajo tudi za programe za madžarsko narodno skupnost, ki so sicer v nekoliko manjšem obsegu, a zasledujejo podobne cilje. Omogočiti jim je treba normalne pogoje za pripravljanje in predvajanje radijskega in televizijskega programa v madžarskem jeziku in izboljšati slišnost in vidnost na območju, na katerem je madžarska narodna skupnost zgodovinsko prisotna. Razvijati je treba multimedijško ponudbo madžarskih manjšinskih programov in jih ponuditi v madžarski različici RTV4D. Tudi za madžarske programe je nujno zagotoviti stabilno financiranje in proučiti možnosti pridobivanja finančnih virov iz skladov EU.

V prihodnje bo treba vlogi regionalnih centrov in njihovih produkcijskih enot nameniti več pozornosti, jih kadrovsko in tehnološko sicer razvijati, a jih hkrati z usmeritvijo v specializirane produkcijske postopke in ob boljšem izkoriščanju produkcijskih kapacitet še bolj vključiti v produkcijo nacionalnih programov, ob tem pa jasno ovrednotiti njihov vložek. Možno je tudi uvajanje specializirane žanrske produkcije ali uvajanje žanrskih in tehnoloških razvojnih centrov. Ob spremembi zakonodaje bi jih morali preimenoovati iz regionalnih v produkcijske centre, ki bi produkcijo izvajali za nacionalne, regionalne in narodnostne programe. V konfiguraciji treh produkcijskih centrov (LJ, KP, MB) bi zadostili potrebam lastne produkcije vseh programov RTV Slovenija.

Multimedijski center (MMC)

Multimedijske storitve, ki jih ponuja MMC, so na RTV Slovenija izjemno razvit in razvejan segment programske ponudbe in ponudbe novih storitev. MMC je osrednji elektronski medij prihodnosti s široko programsko-tehnično platformo, zato mu svojem programu namenjam posebno pozornost.

MMC organizacijsko spada neposredno pod generalnega direktorja in je v letih od 2012 do 2016 zelo okrepil osrednjo vlogo na področju vsebin in storitev za nove medije. Ključne izboljšave so se zgodile po spremembi statuta RTV Slovenija v začetku leta 2012, s katerimi smo

uredništva MMC programsko, predvsem pa organizacijsko tesneje povezali z drugimi uredništvami in enotami zavoda. Ta korak je sprožil pravi razcvet na področju priprave vsebin za nove medije, saj se je število sodelavcev drugih uredništev, ki so ustvarjali za nove medije, zviševalo iz tedna v teden. Začel se je niz projektov, v katerih MMC sodeluje z drugimi oddelki zavoda s ciljem povezati vse sisteme, ki lahko pripomorejo k hitrejši, učinkovitejši in bolj racionalni pripravi multimedijских vsebin in storitev. Rekordne številke obiskanosti, ki jih portali, spletne strani in druge multimedijске storitve dosegajo v zadnjih letih, potrjujejo pravilnost reorganizacije MMC.

MMC je bil že v preteklosti enota, ki je iz leta v leto kadrovsko in finančno rasla, a postopoma, saj so se skupna sredstva RTV Slovenija vseskozi krčila. Zato načrtujem rast multimedijске dejavnosti tudi v prihodnje, saj ta prevzema vlogo osrednjega elektronskega medija. Pri tem ne zanemarjam vloge ostalih uredništev, ki ustvarjajo raznolike AV vsebine, a MMC postaja vozlišče vseh uredništev in njihov skupni imenovalec.

V zadnjih letih smo na osrednjem portalu in spletnih straneh RTV Slovenija uvedli številne vsebinske in tehnološke spremembe. Med ključnimi so predvsem rešitve, s katerimi promoviramo RTV vsebine (RTV trak za aktualne oddaje, RTV oglasna pasica za napovedi), RTV spletne strani (enotna menijska pasica/glava) ter enostavneje izpostavljamo aktualne novice in obvestila za javnost (prenovljeni rubriki Aktualno ter »MMC priporočila«). Povečali smo dostopnost vsebin na družbenih omrežjih. Med odmevnejšimi vsebinskimi nadgradnjami je bila nova stran Lokalne novice, kjer v sodelovanju z lokalnimi dopisniki in regionalnima centroma dajemo poudarek regionalnim temam, stran Moja generacija za starejše uporabnike in rubrika Kolumne, kjer svoja razmišljanja objavljajo sodelavci RTV Slovenija. Za odmevnejše dogodke MMC pripravlja posebne tematske portale: ob evropskih in svetovnih prvenstvih ter olimpijskih igrah, portale povezane z aktualno-političnimi dogodki ter svetovnimi dogodki (na primer predsedniške volitve v Sloveniji, predsedniške volitve v ZDA, obletnica 1. svetovne vojne) in druge portale za ciljne uporabnike (angleški portal, otroški portal). MMC je sodeloval tudi pri izvedbi več deset manjših portalov in spletnih strani drugih enot, oddaj, programov in projektov RTV Slovenija.

Do polovice leta 2017 načrtujemo dolgo pričakovano prenovo osrednjega portala www.rtv slo.si. Od tu dalje načrtujemo povezovanje sistemov in storitev RTV Slovenija, ki bodo zagotavljali vsebine, aktualne za nove medije, ter rešitve (platforme, storitve, vsebine) za vse programe in uredništva RTV Slovenija. Na vsebinskem področju bomo nadaljevali z vključevanjem uredništev Radia in Televizije v pripravo vsebin za nove medije, kar je že doslej prineslo odlične rezultate (obiskanost se je v minulih letih povečevala med 10 in 15 % letno). Nadaljevali bomo s tematskimi portali na ključnih področjih delovanja RTV Slovenija, kjer bomo še naprej podpirali skupne projekte Radia, Televizije in MMC.

V AV arhivu oddaj RTV Slovenija ter preko sistema prenosov RTV programov v živo prek interneta je omogočeno neposredno arhiviranje radijskih oddaj ter deloma neposredno arhiviranje televizijskih oddaj. Oddaje in prispevki so na novih medijih na voljo nekajkrat hitreje ter v boljši kvaliteti kot prej, vključno z vsebinami za gluhe in naglušne. Televizijske programe si naši uporabniki lahko v živo ogledajo v visoki ločljivosti. Omogočen je ogled vseh naših programov z največ dvournim časovnim zamikom. Vzpostavljena je storitev RTV 4D, ki omogoča dostop do omenjenih vsebin prek spleta, mobilnih naprav ter pametnih TV sprejemnikov. V video obliki na spletu oddajamo izbrane radijske oddaje ter druge aktualne dogodke s področja notranje politike, športa in zabave. V sodelovanju Radia in MMC deluje tudi prvi tematski

radijski program »202 Šport«, na spletnem TV-kanalu »MMCTV« pa ekskluzivno prenašamo številne dogodke iz Slovenije in sveta.

Na AV področju je razvoj na novih medijih usmerjen predvsem v dvig kvalitete AV arhiva v visoki ločljivosti, prenose v živo, avtomatizacijo produkcije televizijskih oddaj za nove medije (povezava zalednih sistemov, kot je že urejeno v primeru radijskih oddaj) in vzpostavitev infrastrukture za enostavno produkcijo spletnih TV kanalov (na primer za dodatni športni prenosi in ekskluzivni prenosi s terena).

Od leta 2011 smo pod okriljem MMC začeli aktivno razvijati aplikacije za mobilne naprave, pametne telefone in tablice. Preko aplikacij, ki so na voljo za vse mobilne naprave, ponujamo uporabnikom novice s portala www.rtv slo.si, RTV sporede, možnost ogleda naših programov v živo ter dostop do AV arhiva. Mobilne aplikacije RTV Slovenija uporablja že več sto tisoč uporabnikov.

Naš cilj pa ni le slediti, temveč tudi narekovati multimedijски razvoj na področju mobilnih aplikacij, predvsem v povezavi z Radiem in Televizijo. Novosti bomo usmerili v izboljševanje uporabniške izkušnje, kvalitete videa in avdia ter integraciji mobilnih storitev s storitvami radia in televizije (t.i. »second-screen« aplikacije, aplikacije za sodelovanje gledalcev in poslušalcev, aplikacije za senzorne invalide).

RTV Slovenija je v okviru MMC ob sodelovanju TV in Oddajnikov in zvez uvedla tudi storitve hibridne televizije HBB TV. Rezultat dozdajšnjega dela je možnost dostopa do spletnega arhiva AV vsebin s pametnimi TV sprejemniki ter druge storitve, povezane s TV programom. V prihodnosti bomo to nadgradili s storitvami sodelovanja uporabnikov, t.i. »second-screen« aplikacijami ter aplikacijami za senzorne invalide. Pri uvajanju hibridne televizije bomo še naprej sodelovali z regulatorjem, proizvajalci uporabniških sprejemnikov ter operaterji in ponudniki TV kanalov. Gre za izredno hitro razvijajoče se področje, ki v Evropi doživlja pravi razcvet, kjer ima tudi RTV Slovenija kot ponudnik radia, televizije in multimedijских vsebin, veliko priložnosti.

Na področju podnaslavljanja za gluhe in naglušne preko teleteksta smo v minulih letih bistveno povečali število podnaslovljenih oddaj. Aktivno smo začeli z barvnim podnaslavljanjem izbranih oddaj, pri katerih se pojavlja večje število govorcev, kar za gluhe in naglušne predstavlja veliko dodano vrednost. Ogled oddaj s podnapisi omogočamo tudi v okviru spletnega ter mobilnega AV arhiva. V okviru prihajajoče hibridne televizije ter rešitev, ki jih ponuja, bomo posebno skrb posvetili gluhim in naglušnim (napredne možnosti podnaslavljanja ter tolmačenja v znakovni jezik). Vzpostavljamo že sistem, ki bo omogočal pretvorbo podnapisov v govor v realnem času (avtomatski govorec) ter približal tudi tuje vsebine slepim in slabovidnim uporabnikom.

MMC mora poleg vseh naštetih vlog nuditi tudi podporo radijskim in televizijskim oddajam ter poslovnim funkcijam RTV Slovenija. Korporativne strani s podatki o RTV Slovenija kot ustanovi in strani medijskega središča z informacijami o našem delovanju so prav tako dostopne kot podstran spletnega naslova www.rtv slo.si in so v nenehnem procesu razvoja in posodobitev.

Druge programske storitve

Glasbena produkcija s Simfoničnim orkestrom, Big bandom in pevskimi zbori je eden temeljnih kamnov ponudbe RTV Slovenija na področju kulturne in glasbene ustvarjalnosti. Glasbeni sestavi skrbijo za arhivska snemanja in nudijo bogato koncertno dejavnost. S tem RTV Slovenija izpolnjuje eno od svojih primarnih nalog: skrb za slovensko glasbeno poudarjanje in dediščino. Kot doslej, bo tudi v bodoče nujna vključitev sestavov v radijske in televizijske programe, ker jih s tem vsebinsko in kakovostno bogatijo. Glasbeniki v naših sestavih so izjemni strokovnjaki, kar se odraža tudi v mednarodno priznani kakovosti orkestrrov. Ta vrhunski del nacionalne radiotelevizije želim ohraniti in razvijati. Izboljšati pa je treba definicijo dejavnosti glasbenih korpusov v ZRTVS-1, saj je zdaj pomanjkljiva in omenjena zgolj med tržnimi dejavnostmi, kar je daleč preozka definicija, saj veliko snemanj in nastopov opravijo v okviru javne službe, za RTV programe oz. v širšem javnem interesu ohranjanja kulturne dediščine.

Simfonični orkester ima urejene prostorske in delovne pogoje v prenovljenem in protipotresno okrepljenem Studiu 26. Studio 14, ki se nahaja neposredno pod njim, pa bo popolnoma prenovljen in protipotresno saniran v dveh letih. Gradbena dela so že v teku.

Mediateka in založba (ZKP) sta službi, ki danes skrbita za digitalno hrambo in izdajo glasbenih in drugih del, ki jih ustvarjajo sodelavci RTV Slovenija. Mediateka in ZKP sta strateško pomembni službi za hrambo in izkoriščenost največjega bogastva RTV Slovenija – arhivov. To bogastvo aktivno ščitimo pred propadom analognih in primarnih digitalnih nosilcev ter skrbno hranimo kot veleza zakon. Mediateka z založbo je poleg digitalnega radijskega pod svoje okrilje vzela tudi digitalni televizijski arhiv, ki že digitalizira AV nosilce, tudi filmske trakove. Nuditi mora storitve vsem enotam RTV Slovenija in biti odgovorna neposredno vodstvu RTV Slovenija, saj gre za dejavnost strateškega pomena. Posebno pozornost od letos namenjamo digitalizaciji filmskega arhiva, ki je v kritičnem stanju in postopoma propada. Tehnološko opremo in osnovno ekipo že imamo, aktivnosti pa moramo razširiti in skrajšati skupno dobo postopka digitalizacije.

Založniška dejavnost v ZRTVS-1 ni ustrezno zapisana, saj je omenjena le med tržnimi dejavnostmi. Čeprav je pristop, da se morajo tržno zanimivi projekti financirati iz lastnih prihodkov na trgu, pravilen, pa je del založniške dejavnosti kljub vsemu v javnem interesu, saj gre za vsebine posebnega pomena na področjih glasbe in ostalih kulturnih zvrsti, zato je treba zakonsko zagotoviti tudi možnost založništva v imenu javne službe. Prizadeval si bom, da bo v novem zakonu to ustrezno urejeno.

3.2. Kadrovska strategija

RTV Slovenija je storitvena organizacija, ki temelji na ustvarjalnem delu svojih sodelavcev, zaposluje najrazličnejše profile in združuje v ekipno delo med seboj zelo različne poklice, od novinarjev in urednikov do snemalcev, montažerjev, oblikovalcev zvoka in luči, producentov organizatorjev, inženirjev ter mnogih drugih programskih, tehničnih in administrativnih poklicev. Pretežni del sodelavcev je redno zaposlen, od letos pa so zaposleni tudi stalni pogodbeni sodelavci, ki so izpolnjevali pogoje za zaposlitev. Kljub temu zavod angažira tudi

veliko število honorarnih sodelavcev, ki dopolnjujejo delo zaposlenih, sodelujejo projektno oz. opravljajo za zavod posamezne storitve s področij ustvarjanja RTV programov.

Zavod ima po ureditvi statusa stalnih pogodbenih sodelavcev, ki je bil izjemen projekt pomembnih razsežnosti v letu 2016, okoli 2150 redno zaposlenih, njihovo število pa se mesečno spreminja glede na dinamiko odhodov in zaposlitev. Število zaposlenih je v minulih letih stalno upadalo do leta 2011, ko smo padanje ustavili, saj je to povzročalo povečevanje števila stalnih honorarnih sodelavcev. Od takrat sledi politika zaposlovanja načelu ohranjanja števila zaposlenih ob dogovoru, da se primarno skrbi za zaposlovanje stalnih pogodbenih sodelavcev, ki izpolnjujejo pogoje za redno zaposlitev, letos pa se je to dokončno rešilo.

Skupno število sodelavcev na RTV Slovenija pri nepoznavalcih naše dejavnosti navadno sproži začudenje in zgražanje. A šele natančna poglobitev v kadrovsko strukturo posameznih enot, uredništev in služb razkrije resnično sliko in argumentirano pojasni potrebe po sodelavcih za izvajanje programskih in drugih storitev RTV Slovenija. Dejstvo je, da gre za izjemno velik organizacijski sistem s šestnajstimi uredništvii in šestimi produkcijami na petih lokacijah po Sloveniji, z multimedijo, dvema profesionalnima glasbenima sestavoma, oddajniki in zvezami in vsemi ostalimi službami, potrebnimi za delovanje velikega sistema, kot je nacionalna radiotelevizija.

Skupno število sodelavcev RTV Slovenija je torej seštevek kadrovske sicer majhnih a številnih enot. To zagotovo otežuje proces zmanjševanja števila sodelavcev, ker je vsaka manjša kadrovsko-organizacijska celota produkcijsko zaključena celota z določenimi delovnimi procesi, a nujen del skupne celote. To seveda ne pomeni, da ne bomo nadaljevali postopnega zmanjševanja števila sodelavcev, a to bo v mnogih sredinah pomenilo tudi zmanjševanje produkcije lastnih oddaj, kar pa je povezano tako z zagotavljanjem zadostnih programskih vsebin kot z izvajanjem javne službe po zakonu. Iz navedenih razlogov RTV Slovenija tudi v naslednjih letih ne bo mogla bistveno zmanjševati števila redno zaposlenih, temveč le skupno število sodelavcev, saj bomo postopoma še zaposlovali stalne pogodbene sodelavce, ki bodo pridobili zahtevano izobrazbo, kar je pogoj za zaposlitev.

Mnogi sodelavci, ki so za svoje delo povsem usposobljeni, nimajo ustrezne izobrazbe za delovno mesto, ki ga zasedajo, saj za mnoge poklice, značilne za radiotelevizijsko dejavnost, programov v višješolskem in visokem šolstvu sploh ni. Manjkajočo izobrazbo sodelavci postopoma pridobivajo s študijem ob delu in z nacionalno poklicno kvalifikacijo (NPK). Z zaposlovanjem in izobraževanjem kadrov so moji cilji naslednji:

- stabilno delovanje zavoda in njegovih služb,
- znižanje starostne strukture,
- dvig izobrazbene strukture,
- oblikovanje kompetentnih profilov.

Z učinkovito aktivno kadrovske politiko bomo v prihodnjih letih zagotavljali kadre, ki jih potrebujemo za uspešno izvajanje naše dejavnosti. Aktivna kadrovska politika opredeljuje postopke načrtovanja in angažiranja novih, primerno izobraženih in dela večjih kadrov, vzpostavitev sistema motivacije (brez prepotrebne nagrajevanja v JS) ter oblikovanje in vzpostavitev normativov za ustvarjalne poklice. Zaposlene bomo motivirali in usposabljali za

spremembe delovnih področij in zagotavljanje kadrovske kapacitete skladno s postopnim prestrukturiranjem kadrovske sestave zavoda ob zmanjševanju skupnega števila zaposlenih in zunanjih sodelavcev v korist programskih sredstev (ob upoštevanju ZDR-1 in ZRTVS-1 je realno možno znižanje števila sodelavcev največ od 1% do 2% letno, upošteva se normative za ustvarjalne poklice in sorazmerno z obsegom programov). Vzpostavili bomo interno borzo kadrov, ki bo namenjena menjavi delovnih mest med zaposlenimi znotraj zavoda. Vse potrebe po kadrih in prošnje za spremembo delovnega mesta se bodo zbirale na enem mestu, pri razporejanju zaposlenih bomo sodelovali z ustreznimi vodji in avtorji pomembnih projektov, kar bo omogočalo lažje razporejanje zaposlenih.

Poleg centralnega sistema zaposlovanja bomo v kadrovske službe vodili tudi centralno angažiranje pogodbenih sodelavcev brez elementov delovnega razmerja ter pripravo pogodb zanje nad določenim mesečnim limitom. Centralno bo tudi upravljanje študentskega dela in vodenje evidenc o vseh oblikah dela v zavodu. Vzpostavili bomo povezavo med aplikacijo za aktiviranje evidenčnih kartic, izdajanje elektronskih naslovov in kadrovske evidenco.

Ob tem bomo vzpostavili sistem iskanja in razvoja talentov z ustreznim mentorstvom in izobraževanjem. Občutno več pozornosti bomo namenili notranjim razmeram in odnosom med ljudmi, posebej razmerjem med vodstvenimi kadri in zaposlenimi.

Ključna vprašanja na področju kadrov, ki bodo rešena v naslednjem mandatu, so naslednja:

- Nadaljnja centralna ureditev najemanja novih sodelavcev v okviru kadrovske službe po enotnem postopku, ki bo vključeval najprej preverjanje upravičenosti angažiranja novega sodelavca (notranje rezerve, združevanje dela ipd.), nato pa usposobljenosti, ustreznosti izobrazbe ter veščin, potrebnih za področje sodelovanja. V tej ureditvi ne gre za odvzemanje kadrovske pristojnosti odgovornim urednikom in vodjem, ki bodo še naprej upravljali s svojimi kadrovskimi resursi, temveč za ureditev področja, ki je bilo doslej prepuščeno najrazličnejšim pristopom.
- Dokončna določitev normativov za ustvarjalne in druge poklice, ki pomenijo določitev obsega dela, ki ga delavec mora opraviti v dnevnem, tedenskem ali mesečnem roku. Danes se normativi v različnih okoljih razlikujejo med sabo in pomenijo za delavce z enakimi dohodki različne obremenitve. Poleg tega obstaja možnost, da so delavci danes, glede na bodoče normative, podobremenjeni ali preobremenjeni, kar spet povzroča neenakosti med njimi. Projekt je že izpeljan, nimam pa še soglasja socialnih partnerjev, zato se bom trudil še naprej za doseg tega cilja z vzvodi, ki bodo stimulirali uporabo enotnih normativov.
- Dvig klime med sodelavci, ki imajo, kot smo pred leti izmerili, občutek, da posameznik in njegovo delo nista dovolj upoštevana, da ni medsebojnega spoštovanja med sodelavci in da se ne spoštujejo sprejeti dogovori in pravila, kar domnevno povzroča neenakosti med sodelavci. Predvsem pa motijo sodelavce slabe prakse vodenja, ki so prisotne v mnogih organizacijskih segmentih. Zato je moj cilj izvesti reorganizacijo služb in oddelkov z namenom zmanjšanja števila vodij, prav tako pa izobraževati vodje na področjih ključnih vodstvenih veščin in v dogovoru s socialnimi partnerji uvesti mandate za vodstvena delovna mesta, kjer so delavci sedaj zaposleni za nedoločen čas.
- Povečanje odgovornosti vodij, kar je bilo v tem dokumentu že večkrat poudarjeno in opisano tudi v prejšnji alineji, in producentov, ki nosijo precejšnjo odgovornost za

izvajanje produkcije programov. Centraliziranje producentov pod enega strokovnega vodjo in pooblastitev producentov za finančno področje pri programskih projektih jim bo dalo možnost odločanja o porabi sredstev ter možnost veta, ko bi uredniške odločitve lahko pomenile prekoračitev razpoložljivih sredstev. Prvi korak v tej smeri je bil storjen ob zadnji spremembi statuta, vendar je moj cilj odgovornost producentov še povečati.

- Urediti sistem evidentiranja delovnega časa. To je področje urejanja delovnega časa, ki je bilo vrsto let prepuščeno različnim praksam in urejeno neživljenjsko. Dokler se iz sistema niso prenašali podatki o nekaterih dodatkih pri plačah in se je za nekatere ustvarjalne poklice evidentiralo le dnevno prisotnost, se sistemu ni posvečalo večje pozornosti. Danes pa je vidna togost sistema in neprimernost pravilnika, ki to področje ureja. Računalniški sistem za evidentiranje delovnega časa omogoča vzpostavitev tolikšnih režimov evidentiranja, kolikor jih delovni proces potrebuje. Sistem lahko upošteva značilnosti delovnega mesta, neenakomeren ali izmenski delovni čas, dovoljenje za prihode ob dela prostih dnevih, minimalen dnevni delovni čas in druge posebnosti načrtovanega delovnega časa, vključno s kvoto ur za priprave na delo ali delo na domu. Spreminjanje pravilnika je v postopku ob sodelovanju socialnih partnerjev in Sveta delavcev, naročene pa bodo tudi spremembe računalniške aplikacije.

3.3. Finančno področje

RTV Slovenija se financira pretežno iz RTV prispevka (dve tretjini prihodkov) ter iz oglaševalskih prihodkov, iz prodaje tehničnih in drugih storitev ter iz drugih virov, ki jih določa ZRTVS-1. Nekateri prihodki so relativno stabilni, prihodek od oglaševanja pa je potencialno zelo nestabilen. Obseg vlaganj v programe in produkcijo je opredeljen v letnih programsko produkcijskih načrtih (PPN) in temelji na zahtevah občinstva in ustanovitelja, ki pričakujejo raznoliko in kakovostno ponudbo in storitve. Žal se vsako leto pojavlja velik razkorak med želenim obsegom vlaganj v programe in razpoložljivimi finančnimi sredstvi, ki jih dodatno omejuje nestabilnost finančnih virov.

Kljub temu, da je RTV prispevek relativno stabilen vir financiranja, potrebuje nenehno upravljanje fluktuacije plačnikov in iskanje novih zavezancev. RTV prispevek pa je bil od leta 2009 nestabilen vir financiranja zato, ker je bil iz ZRTVS-1 prenesen v Zakon o izvrševanju proračuna in s tem izpostavljen vsakoletnemu usklajevanju. Kar dvakrat v minulih štirih letih je RTV Slovenija doživela večji izpad tega vira, prvič zaradi pomanjkanja zakonske osnove za zaračunavanje RTV prispevka januarja 2011 po referendumski zavrnitvi novega ZRTVS-2, drugič pa leta 2013 zaradi namernega znižanja RTV prispevka za 5%. Danes je višina RTV prispevka vnovič določena v ZRTVS-1, s čimer je stabilnost tega vira spet zagotovljena - v kolikor Vlada RS ne izkoristi zakonske možnosti in višino prispevka za naslednje leto spremeni.

Oglaševanje je pomemben vir prihodkov, ne sme pa imeti velikega, še manj pa prevladujočega deleža v skupnih prihodkih. Iz tržnega vira se dopolnjujejo skupna sredstva, ki sicer ne zadoščajo za opravljanje javne službe. To lahko vodi v odvisen položaj do oglaševalcev in do prekomerne komercializacije programov, kar ni interes nacionalne radiotelevizije. A brez oglaševanja bi bila RTV Slovenija v popolni odvisnosti od ustanovitelja, torej od države. Zato moramo iskati kompromisno ravnovesje in financiranje sestavljati iz različnih virov.

Drugi viri financiranja obsegajo dodatne prihodke od prodaje oddaj, prihodke iz domačih in mednarodnih koprodukcij ter prihodke od prodaje različnih tehničnih in intelektualnih storitev na domačem in mednarodnem trgu, pa tudi prihodke od ponujanja razpoložljivih objektov, tehničnih sredstev in sklopov v vseh enotah RTV Slovenija. Pomemben prihodek je tudi sofinanciranje narodnostnih programov s strani Republike Slovenije, kjer si bomo v bodoče še naprej prizadevali za povečanje deleža iz proračuna RS. Dodatna sredstva bi zavod lahko pridobil na podlagi določil ZRTVS-1, ki omogoča sofinanciranje države pri zahtevnih tehnoloških projektih, kot so digitalizacija opreme in arhivov. Doslej takega financiranja ni bilo, glede na stanje proračuna RS pa je to malo verjetno tudi v bodoče.

Posamezni projekti se financirajo iz EU sredstev preko evropske pisarne, ki smo jo pred nekaj leti ustanovili v okviru mednarodnega oddelka.

Za izvajanje ambicioznejše razvojne politike je nujno zagotavljanje določenega obsega virov iz t.i. razvojnih sredstev, torej sredstev, naloženih v delnicah družbe Eutelsat Communications in obveznicah RS. Poraba teh sredstev je že zdaj strogo namenska, vnaprej odobrena ter evidentirana na posebnih stroškovnih nosilcih, torej ločeno od rednega poslovanja. Učinki razvojnih projektov morajo biti dolgoročni. V Strategiji #rtv2021 smo bodočo namembnost preostalih razvojnih sredstev natančno opredelili in jih namenili predvsem realizaciji projektov na področju nepremičnin.

Za stabilno poslovanje mora RTV Slovenija zagotavljati zadostne finančne vire, ob tem pa zagotavljati finančno preglednost, verodostojnost podatkov in poslovno neodvisnost. Cilj RTV Slovenija ni in tudi v prihodnje ne bo ustvarjanje dobička. Finančno stabilnost bomo zagotavljali s finančno politiko, ki se bo ravnala po načelih dobrega gospodarjenja in uravnoteženo upoštevala merila javne, racionalne in transparentne porabe sredstev, razpoložljive likvidnosti, razumnega tveganja in zmerne prilagodljivosti gospodarskim razmeram v družbi. Poslovanje je treba zadrževati znotraj sprejetih finančnih okvirov, prilagajati pa se je treba novim idejam, pobudam in potrebam družbe. Vodstvo RTV Slovenija mora vedno imeti odgovor za reševanje nepredvidenih, a upravičenih programskih projektov, od Programskega in Nadzornega sveta pa pričakujem, da bosta znala presoditi in odobriti morebitno programsko in finančno odstopanje od sprejetega plana, če bo le to v korist poslušalcev, gledalcev in uporabnikov naših storitev.

Trženje oglasnega prostora nam daje možnost dodatnega prihodka za pokrivanje stroškov javne službe, saj iz javnih sredstev ne prihaja dovolj denarja. Hkrati oglaševanje obremenjuje programski prostor v najelitnejšem času in s svojo vsiljivostjo in vsebino občasno vznemirja poslušalce, gledalce in uporabnike interneta, ki se pritožujejo Varuhu, pa tudi programske urednike. Ob sprejetju ZAVMS se je dovoljeni čas za oglaševanje na RTV Slovenija zmanjšal z dvanajst na deset minut v vsaki uri, v osrednjem času »*primetime*« med 18. in 23. uro pa z devet na sedem minut na uro. S tem so se zmanjšali tudi prihodki iz tega naslova, kar ima dolgoročne negativne finančne posledice.

V minulem mandatu smo izpeljali reorganizacijo službe za trženje RTV programov in posamezne službe podredili direktorjem oziroma vodjem PPE. S tem smo povečali njihovo odgovornost za ustvarjanje prihodkov in odgovornost za zmanjševanje odhodkov v primeru nedoseganja načrta. Programi sicer vsebinsko ne smejo biti odvisni od oglaševanja, prav tako oglaševanje ne sme negativno vplivati na dojetje programskih vsebin. Kljub temu si ne moremo privoščiti, da bi ob nedoseganju oglaševalskih prihodkov delovali v okviru načrtovanih odhodkov in povzročili negativen poslovni izid. Tako organiziranost načrtujem ohraniti tudi v

prihodnje, nameravam pa okrepiti koordinacijo med službami in uvesti upravljanje skupnih tržnih akcij.

Na tem področju se spopadamo tudi s specifičnimi poslovnimi navadami, v katere so vključene oglaševalske agencije in zakupniki oglasnega prostora, ki so pomembni za realizacijo oglaševalskih prihodkov. V Strategiji #rtvslo2021 smo predvideli več aktivnosti za izboljšanje učinka trženja oglasnega prostora.

Uspešnost trženja oglasnega prostora je sicer tesno povezana s produktom, ki se trži. Kljub poslanstvu, ki mu mora RTV Slovenija nujno slediti, moramo zagotoviti tudi zadostno število programskih vsebin, ki bodo tržno zanimive in nam bodo zagotavljale izpolnjevanje zastavljenega poslovnega načrta. S kakovostjo programov in ohranjanjem visoke profesionalne ravni ter z odpiranjem zavoda novim, tudi zunanjim idejam, lahko to preprečimo in združimo kakovost in gledanost. Predvsem gledanost, ki je bila v preteklosti v stalnem trendu padanja, je povzročila tudi upad sredstev iz oglaševanja. Ustavitev padca gledanosti ni dovolj, temveč je za več prihodkov v prihodnje s pravo programsko politiko treba poskrbeti tudi za večjo gledanost in poslušanost vsaj v segmentih, ki se nanašajo na osrednje vsebine v »*primetimu*«. Klikanost v tem primeru ni vprašljiva, saj stalno raste.

Ključna vprašanja na finančnem področju z rešitvami so:

- **Optimizirali bomo stroške dela:** postavili bomo strožja merila za izplačilo nadur in dodeljevanje dodatka za večopravnost in povečan obseg dela. V dogovoru s socialnimi partnerji bomo trajno opredelili primerno višino odpravnin ob odhodu iz zavoda (kot smo to storili v letu 2016), povračila stroškov v zvezi z delom in postavili optimalnejše višine izplačil stroškov, ki niso določeni v drugih aktih (povračila za nakup garderobe, stroški za uporabo glasbenih instrumentov ipd.). Natančneje bomo določili pogoje, ki morajo biti izpolnjeni za upravičenost do določenih dodatkov pri plači ter drugih prejemkov. Predlagali bomo spremembe Zakona o sistemu plač v javnem sektorju v členih, ki se nanašajo na določila o specifičnih in zelo visoko postavljenih dodatkih (npr. dvojezičnost). Spremembe bomo zapisali v posodobljeno kolektivno pogodbo ter v ustrezne akte in pravilnike.
- **Cena minute programa in posameznih oddaj** je eden od temeljnih pogojev za celovito finančno ovrednotenje oddaj in projektov. Cena minute vključuje tako variabilne stroške, kot kadrovske in fiksne stroške. Cena minute preko posebne aplikacije že računamo za TV oddaje v Ljubljani. Projekt bomo že v letu 2017 širili na TV v RC ter tudi za Radio načrtovali informacijsko podporo za izračun cene minute.
- **Izpopolnitev programske opreme** z vidika kontrol v IT sistemih POH (honorarji), PIS (poslovanje) in EVI (evidentiranje delovnega časa). Predvsem bomo redefinirali pooblastila in blokirali uporabo nad pooblastili v POH, v EVI pa določili režime evidentiranja in s tem povezane avtomatizme in prepovedi – predvsem evidentiranja izven načrtovanega delovnega časa.

3.4. Tehnološki razvoj

Tehnološki razvoj avdiovizualnih sistemov je v minulih desetih letih doživel pravi razcvet. Trenutno je na področju video produkcije dejanski standard v Evropi in svetu slika z visoko ločljivostjo (HD), čeprav se produkcija izvaja tudi že na višjih standardih. To je pogojeno predvsem s proizvodnjo in prodajo širokozaslonskih TV sprejemnikov na osnovi tehnologij LCD, LED in OLED, ki gledalcu omogočajo bistveno večjo površino in kakovost slike, kot smo je bili vajeni v analognih časih. Seveda pa je končna kakovost slike odvisna od samega izvora slike, kvalitetnih kamer in objektivov ter od vseh komponent v tehnološki verigi - video mešalne mize, sistema za montažo, za grafiko, sistema za predvajanje in video prenosnega sistema. Na tem področju RTV Slovenija zelo uspešno sledi razvoju ter že izvaja televizijsko produkcijo v HD kvaliteti, tako v studiih kot na terenu, HD kanale pa distribuira v kabelskih in IP TV sistemih ter na multipleksu A v okviru digitalne oddajniške TV mreže (DVB-T).

Na področju produkcije zvoka že vrsto let uporabljamo enotno, računalniško podprto orodje za produkcijo, predvajanje in arhiviranje zvočnih vsebin. RTV Slovenija uporablja enotno programsko orodje za pripravo vseh nacionalnih, regionalnih in manjšinskih radijskih programov. Radijski programi se distribuirajo analogno, preko FM in AM oddajnikov, oddajamo pa jih od letos tudi že preko DAB+ omrežja, ki poleg poslušanja programa omogoča še dodatne storitve.

Največja sprememba in hiter razvoj pa se odvijata na področju novih medijev. Spremljanje radijskih in televizijskih programov preko širokopasovnih fiksnih in mobilnih omrežij ter pojav novih storitev (*video on demand* - VOD, *IP streaming* v živo, *second screen* aplikacije, *hybrid broadcast broadband TV* - HbbTV) je zelo razširil možnosti dostopanja gledalcev, poslušalcev in uporabnikov do vsebin RTV Slovenija izven tako imenovanega linearnega časa predvajanja (predvajanja v okviru načrtovanega sporeda).

RTV Slovenija zelo uspešno sledi temu razvoju, saj ustvarjamo enega najbolj obiskanih spletnih novičarskih portalov v Sloveniji, omogočamo ogled oddaj iz arhiva in poslušanje naših programov na vseh sodobnih platformah, razvili smo aplikacijo za tablice in mobilne naprave RTV 4D ter aplikacijo za hibridne TV sprejemnike (Hbb TV), ki je postal že standard za proizvajalce TV sprejemnikov.

Investicije v RTV tehnologijo so namenjene tehnološkim posodobitvam, zamenjavi iztrošene opreme in optimizaciji delovnih procesov, mnoge pa uvajajo tudi nove produkcijske pristope. V nekaterih primerih imajo pozitivne ekonomske učinke, kot so povečanje dostopnosti in kvalitete vsebin, zmanjšanje materialnih stroškov ob informatizaciji produkcije in zmanjšanje stroškov dela zaradi uvajanja večopravnosti tehnikov in programskih delavcev v okviru novih tehnologij. Nove tehnologije, ki slonijo na informacijskih sistemih, pa prinašajo tudi negativne finančne učinke, ki so posledica sklepanja pogodb o vzdrževanju informacijskih sistemov, pojavljanja potreb po usposobljenih administratorjih in upraviteljih informacijskih sistemov in shranjevanja ter trajnega ohranjanja velike količine podatkov, ki jo predstavljajo digitalizirani audio in video posnetki.

Večino navedenih aktivnosti smo izvajali že do zdaj, v prihodnje pa jih bomo samo še okrepili.

Glavni cilji investiranja v naslednjem kratkoročnem obdobju so:

- digitalizacija AV arhiva na video kasetah in filmskih trakovih,
- povezovanje tehnoloških sistemov za produkcijo, planiranje, predvajanje in arhiviranje RTV programov in posledična optimizacija delovnih procesov,
- povezovanje linearnega predvajanja radijskih in televizijskih programov z dodatnimi storitvami na mobilnih napravah - tabličnih računalnikih in pametnih telefonih,
- razvoj storitev za dostopnost radijskih, televizijskih in multimedijskih vsebin za posebne skupine uporabnikov, za starejše, otroke in invalide,
- zagotavljanje neprekinjenega poslovanja in izvajanje varnostne politike na področju informacijskih sistemov,
- izgradnja centra integriranih informativnih programov v ulici Komenskega št. 5,
- izgradnja ali nakup nepremičnine za potrebe logističnega centra RTV Slovenija v Ljubljani,
- protipotresna sanacija in notranja ureditev radijskega studia 14,
- protipotresna in energetska sanacija radijske in drugih stavb.

Že leta se kot eden izmed glavnih strateških ciljev RTV Slovenija pojavlja izgradnja nadomestnega objekta v ulici Komenskega št. 5, tik ob stavbi na Kolodvorski ulici v Ljubljani. Stavba s sedmimi etažami bo namenjena skupnemu multimedijskemu informativnemu uredništvu in TV ter RA studiem za informativne programe. Po izgradnji objekta in vselitvi informativnih uredništev, organizacijsko združenih v skupno programsko produkcijsko enoto, bodo končno podani pogoji za sodobno pripravo aktualnih in dnevnoinformativnih oddaj ter vsebin za vse multimedijske platforme. Ob izgradnji sodobnega centra integriranih informativnih vsebin načrtujemo tudi dokončno ureditev logističnega centra RTV Slovenija na območju Ljubljane, ki bo trajno rešil problematiko parkiranja in vzdrževanja reportažnih vozil, skladiščenja terenske tehnike, avtomehanične delavnice in pralnice, scenskih delavnic, skladišča scene in rekvizitov ter delavnic za Oddajnike in zveze. Med strateške gradbene projekte sodi tudi nujna protipotresna sanacija radijskega studia 14 in njegova notranja ureditev v studijsko-prireditveni prostor ter protipotresna in energetska sanacija drugih stavb.

Na področju informacijske tehnologije mora pristojna služba povečati svojo vlogo strateškega razvojnika, vsaj glede informacijske infrastrukture, varnosti sistemov, zanesljivosti delovanja, varovanja podatkov, trajnih pomnilniških sistemov, podatkovnih struktur, protivirusne zaščite ipd. Specifičnost razvoja in vzdrževanje posameznih IT sistemov pa je lahko prepuščena lokalnim IT oddelkom. Da bi dosegli cilje, zastavljene v varnostni politiki RTV Slovenija, moramo zagotoviti programe neprekinjenega delovanja in ukrepanja v primeru izpada IT sistemov. Zagotavljanje neprekinjenega poslovanja, posodabljanja in izvajanja ustrezne varnostne politike je ena izmed glavnih nalog na področju informacijske tehnologije, saj zdajšnje poslovanje RTV Slovenija in produkcija AV vsebin temeljita na računalniško podprtih rešitvah, zato moramo zagotoviti ustrezen nivo varnosti in zanesljivosti delovanja. Dosledno bomo upoštevali tudi politiko omejenega dodeljevanja IT opreme uporabnikom in s tem boljše nadzirali in omejevali število naprav ter posledično programskih licenc. Hkrati bomo aktivno nadaljevali s

projektom zmanjševanja števila tiskalnikov z uvajanjem skupinskih tiskalnikov (tiskalniških točk), kar je tudi eden od naših ciljev na področju politike do okolja in zaveza v okviru certifikata ISO14001.

Organizacijska enota Oddajniki in zveze ostaja v sestavu RTV Slovenija, zagotovljeno pa ji mora biti transparentno poslovanje, ki onemogoča konflikt interesov med programi RTV Slovenija in ostalimi programi, ki koristijo storitve enote Oddajniki in zveze. Po vsej Sloveniji so Oddajniki in zveze doslej zgradili preko 220 oddajnih lokacij, preko katerih oskrbujejo poslušalce in gledalce s programi RTV Slovenija, na mnogih lokacijah pa so v gosteh tudi oddajne enote komercialnih izdajateljev in programov posebnega pomena. Po uspešni vzpostavitvi dveh digitalnih TV omrežij DVB-T (mux A za javne in mux C za komercialne programe) smo letos vzpostavili tudi digitalno radijsko omrežje DAB+, kjer javni in komercialni programi sobivajo. V prihodnje moramo zagotoviti vstop v DAB+ še regionalnim in narodnostnim programom. Obsežna infrastruktura oddajnikov in pretvornikov omogoča, da se prostorske kapacitete oddajajo v uporabo tudi drugim organizacijam, operaterjem fiksne in mobilne telefonije, elektrogospodarstvu, ipd. in seveda drugim uporabnikom radiofrekvenčnega spektra.

3.5. Druge aktivnosti

Načrtovanih je še mnogo aktivnosti za uspešen razvoj programskega, organizacijskega, kadrovskega in finančnega razvoja RTV Slovenija. Zapisal sem jih v Strateški načrt #rtvslo2021, ki ga je Programski svet podprl z veliko večino glasov. Na tem mestu jih izpostavljam le nekaj.

V skladu s sprejetim programom bomo kritično in zainteresirano javnost, posebej pa mlade, povabili k dajanju predlogov za izvedbo programskih projektov, za katere menijo, da bi jih zanimali. Najboljše predloge bomo nagradili, izbrane pa izvedli.

Preko digitalnih platform in multimedije bomo ohranjali stik z mladimi in jim posredovali njim prilagojene vsebine ter jih ob tem opominjati na bogate vsebine v tradicionalnih medijih. To bomo dosegli z medijskim opismenjevanjem in v sodelovanju s šolami. Na ta način lahko ustvarjamo tudi poslušalce in gledalce prihodnosti.

Vzpostavili bomo načrt javnih dogodkov in zagotovili prisotnost RTV Slovenija in njenih ustvarjalcev po regijah z več vklopi in oddajami v živo, prireditvami, koncerti naših sestavov.

Založništvo bomo reorganizirali in ga ohranili kot uredništvo za izdajo nosilcev širšega družbenega in kulturnega pomena ter kot podporno strokovno službo drugim uredništvom za izdajo AV nosilcev v okviru svojih finančnih sredstev. Izdajo fizičnih nosilcev bomo postopoma opuščali, lastne proizvodnje nosilcev pa ne bomo ohranili.

Ustanovili bomo kreativno skupino novinarjev iz enot radia, televizije in MMC-ja, ki bo pripravljala skupne avtorske zgodbe ter projekte in jih objavljala na vseh treh medijih. Gre za t.i. »cross media« sistem, pri katerem se izkoristi specifične zakonitosti in prednosti posameznih medijev.

Vzpostavili bomo interni finančni sklad vodstva zavoda, namenjenega programskemu razvoju, novim in skupnim projektom. Sredstva bodo dobili najboljši projekti preko internih razpisov.

4. Zaključek

Tudi tokrat ne bom zaključil bistveno drugače, kot sem doslej. Osebno sem prepričan, da je na RTV Slovenija dovolj usposobljenih in sposobnih strokovnjakov z različnih področij, ki lahko ob ciljno usmerjenem vodenju in ob spoštljivem medsebojnem odnosu motivirano realizirajo zastavljene cilje. Prav tako ocenjujem, da je dovolj motiviranih sodelavcev, da lahko izpeljemo ta program dela.

Zastavljeni cilji in projekti so usmerjeni v vsesplošen nadaljnji dvig programskega in poslovnega nivoja RTV Slovenija z namenom, da javni zavod izpolni pričakovanja poslušalcev, gledalcev in uporabnikov naših storitev ter da posluje pozitivno ob hkratni racionalni in transparentni porabi sredstev. Ob tem mora RTV Slovenija nuditi pozitivno in prijetno delovno okolje programskim ustvarjalcem in vsem sodelavcem, ki pripomorejo k realizaciji naših programov in storitev.

Prioritetne cilje, kot so profiliranje in bogatenje RTV programov, združevanje in povezovanje programov in storitev, približevanje mladim uporabnikom, ustvarjanje enotnega slovenskega kulturnega prostora z zamejstvom, urejanje pereče kadrovske politike, digitalizacija na vseh ravneh in druge v tem dokumentu našteje projekte lahko v polni meri realiziramo, če pristopimo s pripadnostjo in zavzetostjo k našemu delu, če ohranimo spoštljiv odnos do slehernega sodelavca in če zagotovimo vestno in odgovorno delo tistih, ki bodo na RTV Slovenija imeli pravico in dolžnost odločati.

Nekateri projekti bodo za uspešno realizacijo potrebovali tudi odločanje Programskega sveta, Nadzornega sveta ali Sveta delavcev, nekateri podpora socialnih partnerjev. Pričakujem, da bodo s potrditvijo tega programa v nadaljevanju vsi opravili svojo dolžnost in ob upoštevanju pomembnega razvojnega trenutka, v katerem se nahaja RTV Slovenija, vodstvu omogočili realizacijo zastavljenih ciljev.

Koper, 30.12.2016

mag. Marko Filli

